

CASEBOOK

Izdanje 2025.

Prikupila i pripremila
FIVB Komisija za suđenje i pravila igre

©2025 Fédération Internationale de Volleyball

SADRŽAJ		
Strana	Tema pravila	Slučajevi
2	SADRŽAJ	
3	PREDGOVOR	
4	IZMENE	
4	DEO I: TEORIJSKI PRINCIPI PRIMENE PRAVILA	
5	DEO II: SLUČAJEVI	
5	POGLAVLJE 1: UČESNICI	
5	Nošenje nedozvoljenih predmeta	1.1 – 1.2
5	Kapiten	1.3 – 1.5
6	Trener, pomoćni trener	1.6 – 1.11.3
8	Uniforma	1.12 – 1.15
9	POGLAVLJE 2: TOK UTAKMICE	
9	Pozicione i rotacione greške	2.1 – 2.8
11	POGLAVLJE 3: AKCIJE U IGRI	
11	Igranje loptom	3.1 – 3.13.4
16	Prelaz ispod mreže	3.14 – 3.18
17	Igrač pored mreže ili u kontaktu sa njom	3.19 – 3.27.6
21	Servis	3.28 – 3.31.2
23	Udarac u napadu	3.32 – 3.35.1
24	Blok	3.36 – 3.54
28	POGLAVLJE 4: PREKIDI I ODUGOVLAČENJA	
28	Zamene igrača	4.1 – 4.26.1
36	Tajm-auti	4.27
36	Neosnovani zahtevi	4.28 – 4.30.1
37	Povrede	4.31 – 4.37
40	Odugovlačenja igre	4.38 – 4.43
42	Spoljno ometanje	4.44 – 4.49
44	POGLAVLJE 5: LIBERO	5.1 – 5.27
50	POGLAVLJE 6: PONAŠANJE UČESNIKA	6.1 – 6.11
53	POGLAVLJE 7: SUDIJE I NJIHOVE NADLEŽNOSTI	7.1 – 7.10
55	POGLAVLJE 8: SPECIJALNI SLUČAJEVI	8.1 – 8.7
57	POGLAVLJE 9: KORIŠĆENJE TEHNOLOŠKIH POMAGALA	9.1 – 9.9
60	DODATAK - Brojevi slučajeva i odgovarajućih pravila	

Odbojka je velika igra – samo upitajte milione ljudi koji je igraju, posmatraju, analiziraju i sude. Poslednjih godina se aktivno promovise i doživela je neverovatan razvoj kao vrhunski takmičarski sport. Povećanje uzbuđenja, brzine, eksplozivnih akcija, čist i zdrav imidž, kao i brojna TV publika, doveli su do toga da se igra još više razvije, pojednostavi i bude privlačnija još većem broju gledalaca.

Ipak, za dalji razvoj igre veoma je bitno obezbediti pravilnu i jednoobraznu primenu Pravila igre, na svetskom nivou. Ovaj Casebook predstavlja zbirku slučajeva sa zvaničnim tumačenjima, koja je odobrila Komisija za suđenje i pravila igre. Ova tumačenja proširuju i pojašnjavaju duh i značenje Zvaničnih pravila odbojke i predstavljaju zvanične interpretacije, koje treba poštovati za vreme svih takmičenja.

Vredno je napomenuti da je sudija taj koji sprovodi pravila u praksi. Za ispravnu primenu Pravila igre, sudije ne samo da moraju besprekorno da poznaju pravila, već moraju da ih sprovode odlučno i tačno u toku utakmice. Još važnije je da usvoje i razumeju osnovne principe koji stoje iza pravila. U suprotnom, imaće velike poteškoće da ih pravilno primene. Ovo posebno važi kada se desi situacija koja nije jasno definisana u pravilima; uz razumevanje principa na kojima počivaju pravila, sudije mogu da donesu ispravne odluke sa autoritetom. Zapamtite da: „sudija ima pravo da odluči o bilo kom pitanju u vezi sa igrom, uključujući i ona koja nisu uređena Pravilima igre”. To je moguće sprovesti samo na osnovu potpunog vladanja osnovnim principima. Takođe zapamtite da pravila karakterišu igru, postavljaju granice, definišu pravednost, dozvoljavaju određene tehnike, predstavljaju sredstvo za edukaciju i formiraju osnovu za socijalizaciju. Svi ovi aspekti su važni.

Ovaj Casebook zasnovan je na izdanju Pravila igre 2025-2028, koje je odobreno na FIVB Kongresu 2024. godine.

Nekoliko slučajeva prikazanih u ovom Casebook-u ilustrovano je video snimcima, kako bi se bolje razumele situacije, a slučajevi učinili zanimljivijim i atraktivnijim. Ovi slučajevi su posebno označeni u opisu. Klikom na naznačena mesta možete da pogledate snimke.

Zahvaljujemo se na razumevanju i podršci svima koji su učestvovali.

Giljermo Paredes
Predsednik FIVB Komisije za suđenje i pravila igre

RELEVANTNE IZMENE IZMEĐU VERZIJA 2024. I 2025. PO VAŽEĆOJ NUMERACIJI

2.7	IZMENJENO
2.8	NOVO
3.11	IZMENJENO
3.14	IZMENJENO
3.19	IZMENJENO
3.27.5	NOVO
3.27.6	NOVO
3.31.1	NOVO
3.31.2	NOVO
3.35.1	NOVO
5.27	NOVO

DEO I: TEORIJSKI PRINCIPI PRIMENE PRAVILA

Sudija treba da ostane u pozadini, ali da u isto vreme radi na promovisanju igre u njenom najboljem svetlu, čineći tako igru atraktivnom za širu publiku.

Želimo da igra bude popularna – stvaranje atraktivne predstave je način da se to postigne.

PRAVILA ZA IZDANJE CASEBOOK-a ZA 2025. GODINU

Casebook 2025. predstavlja odraz pravila igre koja su tokom godina odobrena na različitim kongresima FIVB-ja. Iako se uvek mogu razmatrati druga pravila i filozofske promene, imajući u vidu promene u sportu i društvu, treba zapamtiti da se ovde prikazana tumačenja odnose na pravila igre koja su na snazi danas.

U dodatku, brojevi slučajeva navedeni su zajedno sa odgovarajućim pravilima.

Brojevi slučajeva su linkom povezani sa slučajevima.

POGLAVLJE 1: UČESNICI

NOŠENJE NEDOZVOLJENIH PREDMETA

1.1 Ortopedsko pomagalo za nogu, bandažer za nogu, gipsani zavoj za povređeni zglobov. Da li su ovakve naprave dozvoljene?	Tumačenje: Važno je napraviti razliku između predmeta koji mogu da povrede druge i potpora ili pomagala od tekstilnih materijala. Tako, tvrdi gipsani zavoj neće biti dozvoljen, ali će biti dozvoljen postavljeni steznik za nogu. U slučaju nošenja bandažera za podlakticu, on ne sme da omogućava povećanu kontrolu lopte. Pravila dozvoljavaju igraču da nosi steznike za zaštitu od povrede, kao što je propisano pravilom 4.5.3. Pravila 4.5.1, 4.5.3
1.2 Da li je dozvoljeno da se igra sa prstenom koji može da izazove povredu?	Tumačenje: Zbog rizika od povrede, igračica mora da ukloni prsten, ili da ga oblepi. Pravilo 4.5.1

KAPITEN

1.3 Koja je ispravna reakcija prvog sudije ukoliko kapiten u igri stalno dovodi u pitanje njegove/njene odluke?	Tumačenje: Kada ovakvo ponašanje prevaziđe okvire Pravila 5.1.2, sudija treba da opomene kapitena u igri, bez kazne, kao što je navedeno u Pravilu 21.1. Ako se ovakvo ponašanje nastavi, kapiten u igri treba da bude kažnjen crvenim kartonom za neuljudno ponašanje (poen i servis za protivnika). Pravila 5.1.2, 20.1, 20.2, 21.2, 21.3.1 Dijagram 9
1.4 VIDEO Kapiten u igri je zamolio prvog sudiju da proverí pozicije igrača. Da li je to dozvoljeno?	Tumačenje: Da. Međutim, pravo da se podnese ovaj zahtev ne sme se zloupotrebljavati i sudija ga može oceniti kao nameru tima da odugovlači igru. Kapiten može da dobije detaljnu informaciju samo za svoju ekipu. Jedina informacija koju može da dobije za protivničku ekipu je da li su pozicije igrača protivničke ekipe ispravne ili ne. Ne mogu se davati informacije o tome koji se igrači nalaze u prednjoj, a koji u zadnjoj liniji. Pravilo 5.1.2.2

1.5 VIDEO Da li je odluka sudije konačna? Da li on/ona može da promeni svoju odluku ukoliko ekipa protestuje?	Tumačenje: Da. Sudija može da promeni svoju odluku ukoliko postane svestan/na greške pre narednog servisa. Sa druge strane, ekipama nije dozvoljeno da protestuju protiv normalnih odluka sudije. Pravila 5.1.2.1, 23.2.4
--	--

TRENER, POMOĆNI TRENER

1.6 VIDEO Da li je trenerima dozvoljeno da razgovaraju sa drugim sudijom tokom utakmice o odlukama ili protestima?	Tumačenje: Isključivo kapiten u igri je dozvoljeno da se obrati sudijama za objašnjenja. Treneru to nije dozvoljeno. Pravila 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3
---	--

1.7 Da li pomoćni trener ili igrač imaju pravo da pritisnu sirenu za tajm-aut?	Tumačenje: Da – ali trener i dalje mora da pokaže zvaničan znak rukom, čak i kad se za takav zahtev koriste tableti. Pravila 5.1.2, 5.2.3.3, 5.3.1
---	---

1.8 VIDEO Kuda trener sme da se kreće tokom utakmice?	Tumačenje: Trener, i samo trener, ima pravo da se, za vreme utakmice, kreće u slobodnoj zoni, između produžetka linije napada i prostora za zagrevanje, ne ometajući igru i rad linijskog/drugog sudije. Pravila 5.2.1, 5.2.3.1, 5.2.3.4
--	---

1.9 Može li se treneru, ukoliko je povređen ili onеспособljen, dozvoliti da koristi štake u slobodnoj zoni, kako bi obavljao svoje dužnosti za vreme utakmice?	Tumačenje: Nije zabranjeno da trener stoji ili hoda sa štakama.
---	--

1.10 VIDEO Da li je treneru ili pomoćnom treneru dozvoljeno da pomažu igračima tokom zagrevanja sa loptama u slobodnoj zoni, za vreme pauza između setova?	Tumačenje: Ne. Oni imaju pravo na to samo tokom zvaničnog zagrevanja pre utakmice. Samo igrači imaju pravo da se između setova zagrevaju u slobodnoj zoni iza svog polja. Ukoliko se desi da trener ili pomoćni trener pomažu igračima tokom zagrevanja između setova, sudije bi trebalo da ih na ljubazan način pozovu da se vrate do klupe svoje ekipe. Pravila 4.2.4, 5.3.1
---	--

1.11 VIDEO

Da li je dozvoljeno da tokom zagrevanja bilo ko od zvaničnih lica ekipe bude u protivničkoj slobodnoj zoni ili terenu?

Tumačenje:

U slučaju zvaničnog zajedničkog zagrevanja na mreži, opšte načelo je da zagrevanje može da se sprovodi isključivo u SOPSTVENOM delu terena. Trenerima je dozvoljeno da stoje blizu mreže kako bi pomogli u sprečavanju povreda, ili u protivničkoj slobodnoj zoni dok nadgledaju svoju ekipu. Dakle, njihova uloga treba da bude isključivo u funkciji nadzora ekipe ili prevencije povreda.

U slučaju zvaničnog odvojenog zagrevanja, ekipa koja se u tom trenutku zagreva sa loptama na mreži može da koristi ceo prostor za igru. Druga ekipa može da koristi slobodnu zonu iza svog polja, bez ometanja ekipe koja je na mreži.

Uputstva i instrukcije

1.11.1

Na Svetskom prvenstvu za žene primećeno je da je dodatni pomoćni trener / član stručnog štaba izvodio servis ka određenim igračicama unutar terena tokom zagrevanja. Tehnički delegat FIVB-ja je zatražio od sudija da prekinu ovu aktivnost. Da li je to bilo ispravno?

Tumačenje:

Ispravna odluka.

Pravila propisuju da samo pet članova stručnog štaba na klupi ima pravo da učestvuje u zvaničnom zagrevanju. Druge osobe koje nisu navedene u obrascu O2bis ili druge osobe iz stručnog štaba (npr. tim menadžer) nemaju pravo da učestvuju ni tokom nezvaničnog zagrevanja, ni tokom zvaničnog zagrevanja na mreži.

Samo fizioterapeut, ukoliko nije među pet članova stručnog štaba na klupi, može da pomaže tokom zagrevanja, ali isključivo do početka zvaničnog zagrevanja (na mreži). Sudije bi ovakve aktivnosti trebalo da prijave tehničkom delegatu FIVB-ja.

Pravilo 4.1.1

1.11.2 VIDEO

Tokom zagrevanja na terenu primećeno je da su dodatni treneri bili raspoređeni oko terena, izvan reklamnih panoa, i aktivno učestvovali u zagrevanju sa igračima koji su bili unutar terena (tj. nisu samo skupljali lopte). Da li je to dozvoljeno?

Tumačenje:

To nije dozvoljeno. Samo osobe koje su zvanično registrovane u zapisniku imaju pravo da uđu u prostor za igru. I samo ti treneri imaju pravo da učestvuju u zagrevanju.

U ovom slučaju očigledno je da su dodatni treneri aktivno učestvovali u zagrevanju ekipe. Sudije bi trebalo da obaveste tehničkog delegata FIVB-ja o ovakvim aktivnostima i one treba da budu prekinute.

Pravilo 4.2.2

1.11.3 VIDEO

Primećeno je da su treneri, stojeći na protivničkoj strani terena, servirali ili smećovali loptu ka članovima svog tima. Da li je to dozvoljeno?

Tumačenje:

Ne, to nije dozvoljeno.

Ipak, dozvoljeno je da članovi stručnog štaba koji su navedeni na spisku ekipe budu u blizini stubova kako bi sprečili da lopta koja pada niz mrežu stvori opasnu situaciju za igrače.

Međutim, zabranjeno je aktivno učestvovati u zagrevanju stojeći na protivničkoj strani.

Uputstva i instrukcije

UNIFORMA**1.12 VIDEO**

Tokom Svetskog prvenstva za muškarce, ekipa je imala dva igrača koji su nosili dresove sa brojevima 21 i 22. Da li je to dozvoljeno?

Tumačenje:

Za obične utakmice, pravila dozvoljavaju brojeve igrača do 20.

Međutim, na FIVB, svetskim i zvaničnim takmičenjima za seniore, koja uključuju i Svetsko prvenstvo, dozvoljeno je nositi brojeve veće od 20. Odredbe određenog takmičenja bi trebalo da definišu gornju granicu za brojeve igrača.

Pravilo 4.3.3

1.13

Ekipa je imala dva libera na utakmici. Svaki je nosio uniformu koja se razlikovala od uniforme onog drugog i od uniformi ostatka tima. Da li je to dozvoljeno?

Tumačenje:

Da, dozvoljeno je. Nema potrebe da oba libera imaju uniformu iste boje ili dizajna. Zapravo, to može pomoći gledaocima i TV komentatorima da bolje razumeju ulogu svakog igrača.

Pravilo 19.2

1.14 VIDEO

Ekipa je imala nekoliko igrača koji nose steznike. Neki od ovih steznika su bili crni, neki beli.

Da li je dozvoljeno nositi steznike u različitim bojama?

Tumačenje:

Na FIVB, svetskim i zvaničnim takmičenjima za seniore, ova pomoćna sredstva moraju biti iste boje kao odgovarajući deo uniforme, ali se prihvataju i crna, bela i neutralna boja. Ipak, ako ekipe koriste steznike, oni moraju biti jednoobrazni po boji/dizajnu za sve igrače.

Tokom FIVB svetskih i zvaničnih takmičenja, sudije moraju to da kontrolišu i da o svakoj povredi ovog pravila obaveste tehničkog delegata FIVB-ja, koji je jedini ovlašćen da donese konačnu odluku po ovom pitanju. Međutim, za druga takmičenja, pravilo ne zahteva usklađenost boje steznika koje koriste različiti igrači.

Pravilo 4.5.3, Propisi FIVB događaja

1.15

Nekoliko članova ekipe je tokom opšteg zagrevanja na terenu preko ili umesto zvanične uniforme nosilo drugu odeću. Primećeno je da nije bilo moguće sa sigurnošću identifikovati igrače na terenu na osnovu dostavljenih identifikacionih dokumenata zbog toga što brojevi na uniformi nisu bili vidljivi. Da li je ovo dozvoljeno?

Tumačenje:

U načelu, svi igrači treba da budu u zvaničnoj uniformi od trenutka kada uđu na teren radi zagrevanja. Na nekim vrhunskim takmičenjima, važeći protokol pre utakmice sprovodi specijalizovani tim za prezentaciju sporta. U tim slučajevima, propisi mogu biti drugačiji. Sudije o tome treba da budu dobro informisane.

POGLAVLJE 2: TOK UTAKMICE

POZICIONE I ROTACIONE GREŠKE**2.1**

Tehničar ekipe iz pozicije 1 je jasno stajao ispred igrača u poziciji 2, ali je skočio neposredno pre servisnog udarca protivničkog servera. Da li je ovo bila ispravna pozicija ekipe?

Tumačenje:

Greška. Prilikom skoka, igrači zadržavaju poziciju koju su imali u trenutku poslednjeg kontakta sa tlom. Stoga, dok je igrač zadnje linije bio u vazduhu, on je zadržao onu poziciju koju je imao u trenutku poslednjeg kontakta sa tlom.

Pravila 7.4, 7.4.2, 7.4.3, 7.5

2.2

Da li je greška ako je stopalo igrača u kontaktu sa protivničkim poljem u trenutku servisnog udarca?

Tumačenje:

Ne.
Ovu situaciju treba razmatrati samo kada igrač prelazi u protivničko polje preko srednje linije **tokom nadigravanja**.

Pravila 1.3.3, 7.4

2.3

Ekipe je dobila netačnu informaciju o tome koji igrač treba da servira. Igra se nastavila. Ova netačna informacija otkrivena je kasnije u toku seta. Šta se zatim događa?

Tumačenje:

Ekipe se moraju vratiti originalnoj postavi igrača, koliko god je to moguće. Vraća se rezultat koji je bio u trenutku kada je data pogrešna informacija. Dozvoljava se da ispravan igrač izvede servis. Ipak, dodeljena upozorenja/sankcije ostaju na snazi. Ovi događaji se moraju upisati u zapisnik.

2.4 [VIDEO](#)

Ekipe nisu bile spremne za igru zbog toga što se na terenu nalazilo pet ili sedam igrača kada se prvi sudija spremao da dâ znak za servis.

Kako je trebalo postupiti?

Tumačenje:

Prvi sudija bi trebalo da dâ znak za servis kada je siguran da su ekipe spremne za igru i da je lopta u posedu servera. Uvek mora da bude po šest igrača svake ekipe u igri. Budući da je prvi sudija uočio grešku *pre* davanja znaka za servis, mora da dodeli sankciju za odugovlačenje ekipo koja je napravila grešku. Ekipo koja će sledeća servirati zavisi od vrste sankcije za odugovlačenje.

Međutim, ukoliko je prvi sudija ipak dao znak za servis kada je na terenu bilo samo pet ili sedam igrača, mora odmah da zaustavi nadigravanje i da ga ponovi bez ikakvih sankcija.

Ukoliko se situacija uoči nakon završetka nadigravanja, rezultat tog nadigravanja bi trebalo poništiti i ponoviti ga, bez sankcija. Ukoliko niko ne uoči ovu situaciju, ili to učini nakon početka narednog nadigravanja, nadigravanje odigrano sa pet (ili sedam) igrača ekipe se ne može ponoviti.

Pravila 7.3.1, 7.5, 12.3

2.5

Nakon servisa, koji je izveo pogrešan igrač, lopta je otišla „u aut“. Kada je nadigravanje završeno, zapisničar je signalizirao rotacionu grešku.

Koliko poena dobija ekipa koja je primala servis?

Tumačenje:

Dodeljuje se samo jedan poen, kao posledica rotacione greške, bez obzira na to koja ekipa je dobila nadigravanje.

Pravilo 7.7.1.1

2.6 [VIDEO](#)

Da li je greška ako je stopalo igrača u kontaktu sa slobodnom zonom u trenutku servisnog udarca?

Tumačenje:

Da, greška je jer u trenutku servisnog udarca svi igrači, izuzev servera, moraju da budu u sopstvenom polju. Shodno tome, greška je kada je igrač koji je na terenu u kontaktu sa slobodnom zonom u trenutku servisnog udarca.

Pravilo 7.4

2.7 [VIDEO 1](#) [VIDEO 2](#)

U trenutku servisnog udarca, u ekipi koja prima servis, peta stopala igrača na poziciji 1, koje je dalje od srednje linije, bila je u ravni sa prstima stopala igrača na poziciji 2, koje je bliže srednjoj liniji. Kako bi drugi sudija trebalo da reaguje?

Tumačenje:

Drugi sudija ne treba nikako da reaguje. Ovo je ispravna pozicija prema važećim pravilima za period 2025–2028. godine. Ekipa koja **prima** servis pravi pozicionu grešku ako igrači nisu u ispravnom rotacionom redosledu u trenutku kada server udari loptu.

U cilju smanjenja broja dosuđenih pozicionih grešaka i usklađivanja sa trenutnim pravilima u vezi sa promenom položaja igrača iz zadnje linije, sudije treba da dosude grešku samo ako je igrač iz zadnje linije u potpunosti ispred odgovarajućeg igrača iz prednje linije u trenutku servisnog udarca. Pozicija se određuje prema položaju stopala na tlu.

Pravila 1.3.3, 7.4.3.1, Uputstva i instrukcije za suđenje pravilo 7, tačka 5

2.8 NOVO [VIDEO](#)

U dve različite situacije, prvi sudija je dva puta dosudio pozicionu grešku ekipi koja servira, zbog promene igrača na pozicijama 5 i 6. Kako bi prvi sudija trebalo da primeni važeća pravila u ovoj situaciji?

Tumačenje:

Prvi sudija treba da pusti igru da se nastavi. Prema Pravilima za period 2025–2028. godine, ovo je ispravna pozicija igrača ekipe koja servira.

Napomena: izmena pravila koju je usvojio FIVB Kongres 2024. godine ne odnosi se na ekipu koja prima servis.

Pravila 1.3.3, 7.4, 7.4.3.2, Uputstva i instrukcije za suđenje pravilo 7, tačka 5

POGLAVLJE 3: AKCIJE U IGRI**IGRANJE LOPTOM****3.1**

Lopta je, nakon prvog udarca, odletela izvan antene. Tehničar je potrčao za loptom u slobodnu zonu protivnika i pokušao da je vrati nazad – ali je lopta otišla u pravcu terena i mreže na protivničkoj strani. Prvi sudija je svirao i pokazao znak „lopta u autu“.

U kom trenutku lopta postaje „aut“?

Tumačenje:

Lopta je postala „aut“ u trenutku kada je potpuno napustila prostor iznad slobodne zone i ušla u prostor iznad terena sa strane mreže protivničke ekipe.

Pravila 10.1.2, 10.1.2.2

3.2 Da li igrač može ispravno da udari loptu šakom odozdo?	Tumačenje: Da, može. Odigravanje se mora proceniti po kvalitetu kontakta sa loptom, tj. da li je lopta zadržana i/ili bačena. Prvi sudija ne sme žuriti sa dosuđivanjem greške za ovakvo odigravanje, osim ako jasno ne vidi da je lopta zadržana i/ili bačena. Pravila 9.2.1, 9.2.2, 9.3.3, 9.3.4
3.3 Prilikom prvog odigravanja ekipe, lopta se odbila od jedne do druge ruke, zatim do grudi igračice, u jednom pokretu, a da, pritom, nije bila zadržana ili bačena. Prvi sudija je dozvolio da se igra nastavi. Da li je to ispravno?	Tumačenje: Odluka prvog sudije je ispravna. Slučajevi prvog odigravanja, u kojima su uzastopni dodiri sa loptom dozvoljeni, su: 1. prijem servisa, 2. prijem napada protivničke ekipe. Napad može biti i slab i snažan, 3. prijem lopte odbijene od sopstvenog bloka, 4. prijem lopte odbijene od protivničkog bloka. Uzastopni kontakti mogu biti učinjeni od strane igrača, <i>prilikom prvog odigravanja</i>, pod uslovom da su se dogodili za vreme jedne akcije igranja loptom. Moguće je, međutim, dosuditi „zadržanu“ ili „bačenu“ loptu prilikom prvog odigravanja ukoliko su prepoznate dve različite faze (prvo hvatanje, zatim izbacivanje) u okviru akcije. Pravila 9.2.3.2, 14.2, Uputstva i instrukcije
3.4 VIDEO Bloker je „preusmerio“ loptu na pod protivničke ekipe. Da li je to dozvoljeno?	Tumačenje: Ovo zavisi od toga da li je lopta zadržana ili bačena (greška), umesto da bude odbijena (nema greške). Ispravno je blokirati loptu i usmeriti je ka protivničkom terenu. Nepravilan kontakt, „zadržana lopta“, može da se dosudi i prilikom blokiranja. Pravilo 9.2.2
3.5 VIDEO Napadač u poziciji četiri odigrao je loptu obema rukama u pokretu koji je izgledao kao bacanje. Šta bi prvi sudija trebalo da dosudi u ovoj situaciji?	Tumačenje: Ništa ne sprečava igrača da izvede napad obema rukama. Međutim, to se ne sme izvesti hvatanjem i bacanjem lopte. Na ovom snimku, igrač je uhvatio loptu gotovo iza svoje glave, a ispustio ju je tek nakon što je prešla više od 50 cm. Ovo se smatra ZADRŽANOM LOPTOM. Pravilo 9.2.2

3.6 VIDEO

Igrač je skočio preko reklamnih panela u nameri da spasi loptu koja se nalazila blizu tribina, na njegovoj strani mreže. Nakon odigravanja, doskočio je na tribine. Da li je ova akcija dozvoljena?

Tumačenje:

Dozvoljena akcija. Izvan **sopstvene slobodne zone**, igraču je dozvoljeno da odigra loptu, čak i da iskoristi pomoć kako bi je odigrao. Ovo uključuje i klupu svoje ekipe, budući da se nalazi izvan slobodne zone.

Ista akcija bi bila nedozvoljena na protivnikovoj strani mreže.

Pravila 9, 9.1.3, 10.1.2

3.7 VIDEO

U toku nadigravanja, igrač je pojurio za loptom u gledalište. U trenutku kada je stigao do lopte i hteo da je odigra, jedan gledalac sa tribina je pružio ruku, u nameri da uhvati loptu. Trener je zahtevao da se nadigravanje ponovi, zbog ometanja od strane gledaoca. Sudija je odbio njegov zahtev. Da li je ovo ispravna odluka prvog sudije?

Tumačenje:

Da. Igraču je dozvoljeno da vrati loptu sa bilo koje tačke izvan sopstvene strane prostora za igru, uključujući i klupu ekipe/gledalište itd.

Međutim, dok igrač **ima prednost** prilikom odigravanja u okviru prostora za igru, **tu prednost nema** izvan prostora za igru.

Pravila 9, 9.1.3

3.8

Da li prvi sudija mora da dosudi grešku odigravanja ukoliko igrač spašava loptu na **spektakularan** način?

Tumačenje:

Sudija bi trebalo da uzme u obzir načelo „neka lopta leti“. To znači da, ako igrač brzo odreaguje i uloži veliki trud kako bi sačuvao loptu u igri, a prilikom odigravanja dođe do blagog dvostrukog dodira, sudija mora da bude manje strog nego u uobičajenoj situaciji.

Uputstva i instrukcije za suđenje

Pravilo 9, tačka 7

3.9

Lopta se odbila od glave bloкера ekipe A, preko antene u slobodnu zonu ekipe B. Igrač ekipe A je potrčao kako bi vratio loptu nazad na svoju stranu mreže.

Da li je moguće ovako vratiti loptu?

Tumačenje:

Da. Lopta je prešla preko antene u **protivničku** slobodnu zonu delimično kroz spoljašnji prostor. Stoga je igračima ekipe A bilo dozvoljeno da je vrate na svoju stranu, a kroz spoljašnji prostor na istoj strani terena. Linijski sudija ne bi trebalo da pokazuje znak dok se lopta kreće na ovaj način, sve do trenutka kada je lopta van igre.

Pravilo 10.1.2

3.10 VIDEO

Igrač je potrčao za loptom van terena, a zatim se pomogao zapisničkim stolom kako bi vratio loptu na stranu svoje ekipe. Kontakt sa loptom desio se iznad dela zapisničkog stola koji se nalazio na protivničkoj strani mreže. Prvi sudija nije reagovao i dozvolio je da se igra nastavi. Da li je igrač imao pravo da odigra loptu iz ove pozicije?

Tumačenje:

Da. Ovo je bila veoma spektakularna akcija. Prema tekstu pravila, lopta sme biti vraćena preko zapisničkog stola u celoj njegovoj dužini, uključujući i deo koji se nalazi na strani protivnika. Dakle, ovo je bilo ispravno odigravanje i prvi sudija je ispravno postupio što je dozvolio da se igra nastavi.

Pravilo 9**3.11**

Da li linijski sudija treba da signalizira kada **nakon drugog ili trećeg odigravanja** ekipe lopta pređe ravan mreže kroz spoljni prostor u protivničku slobodnu zonu?

Tumačenje:

Da, obaveza je linijskog sudije da pokazuje ovu loptu.

Pravila 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2, 29.2.1.3**3.12**

Tehničar ekipe A je odigrao loptu iznad mreže tako da su u trenutku odigravanja njegovi prsti bili u protivničkom prostoru. Nakon podizanja, lopta je letela paralelno sa mrežom, prema napadaču. Bloker ekipe B dodirnuo je loptu u prostoru ekipe A, tako da igrač ekipe A nije mogao da izvede udarac u napadu. Kakva bi trebalo da bude odluka prvog sudije?

Tumačenje:

Svaka ekipa mora da igra unutar svog prostora za igru (osim u slučaju Pravila 10.1.2). Treba uzeti u obzir poziciju šake iznad vrha mreže. Stoga, budući da je tehničar odigrao loptu u protivničkom prostoru, on je napravio grešku. Bloker je takođe napravio grešku, dodirivanjem lopte u protivničkom prostoru pre udarca u napadu protivnika, jer iznad vrha mreže treba uzeti u obzir poziciju šake. Međutim, samo prva greška se kažnjava. Udaranje lopte u protivničkom prostoru ispod mreže se drugačije tretira. Ovde se računa pozicija lopte, t.j. odigravanje je nedozvoljeno samo ukoliko je lopta u potpunosti prešla vertikalnu ravan mreže.

Pravilo 9**3.13 VIDEO**

Da li trener, koji stoji u dozvoljenoj poziciji u svojoj slobodnoj zoni, ima pravo da uhvati loptu koja leti preko antene, kada protivnički igrač trči kako bi je vratio u igru?

Tumačenje:

Ne. Nijedan član ekipe, uključujući i trenera, nema pravo da spreči protivničkog igrača da vrati loptu koja prelazi ravan mreže izvan prostora za prelaz lopte. Nije važno da li je akcija udaranja lopte od strane člana ekipe namerna ili nenamerna. To znači da trener, koji stoji u dozvoljenoj poziciji u svojoj slobodnoj zoni, mora da „oslobodi prostor“ ukoliko protivnički igrač potrči da odigra i vrati loptu u igru.

Pravilo 10.1.2.2

3.13.1 VIDEO

Nakon lošeg prijema ekipe B, lopta je letela van prostora za prelaz ka slobodnoj zoni protivničke ekipe. Igrač iz ekipe B je potrčao kako bi vratio loptu. Zakoračio je ispod mreže, ne dodirujući protivnički teren niti mrežu, ali zbog toga što se igrač iz ekipe A, koji je i dalje bio u svom terenu, takođe kretao ka lopti, igrač ekipe B nije uspeo da odigra loptu. Da li je igrač ekipe A omeo igrača ekipe B?

Tumačenje:

Svaki igrač ima pravo da stoji i slobodno se kreće unutar svog polja i prostora za igru. Postoje određena ograničenja kada je u pitanju igranje u protivničkom polju, prostoru za igru ili slobodnoj zoni. Zato je za donošenje odluke o eventualnom ometanju ključno da se utvrdi da li je igrač ekipe A bio unutar svog polja ili u slobodnoj zoni. Ako se kretao unutar **svog** polja, njegova akcija je bila dozvoljena. S druge strane, ako je bio u slobodnoj zoni i namerno se kretao tako da onemogući odigravanje protivnika, to se može smatrati ometanjem i predstavlja grešku.

Pravilo 10.1.2.2

3.13.2 VIDEO

Lopta se odbila od blokera ekipe A, zatim je udarila u antenu i bočnu traku na strani ekipe B, a potom pala u polje ekipe B. Prvi sudija je odlučio da je u pitanju bio uspešan blok i da sledeći servis pripada ekipi A. Da li je ova odluka bila ispravna?

Tumačenje:

Ne, odluka nije bila ispravna. Kao što se vidi na snimku, lopta je istovremeno dodirnula antenu i bočnu traku i promenila pravac na strani ekipe B. „Sudije označavaju kraj nadigravanja zviždukom, pod uslovom da su sigurni da je greška učinjena i da su odredili vrstu greške“ (Pravilo 22.2.1.2).

Sudije moraju da se uzdrže od donošenja odluka isključivo na osnovu pretpostavki, kao što je prikazano na priloženom snimku. Mogući su sledeći slučajevi:

- a. Ako lopta dodirne antenu, smatra se da je „u autu“ (Pravilo 8.4.3). Sudije moraju zviždukom da prekinu igru i pokažu znak „lopta u autu“.
- b. Ako lopta dodirne samo bočnu traku, sudije ne treba da prekinu igru – to nije greška.
- c. Ako lopta istovremeno dodirne bočnu traku i antenu, najčešće promeni pravac. Pošto je dodir lopte sa antenom greška, sudije moraju zviždukom da prekinu igru i pokažu znak „lopta u autu“.

Pravila 8.4.3, 22.2.1

3.13.3 VIDEO

Lopta je udarila bočnu traku, ali ne i antenu. Da li odbijanje lopte od bočne trake automatski treba dosuditi kao dodir sa antenom?

Tumačenje:

Ne, sudije moraju zaista da vide da je lopta dodirnula antenu. Prilikom odbijanja lopte deluje mnogo različitih sila, tako da sudije ne treba automatski da pretpostave da je došlo do greške.

Pravila 8.4.3, 22.2.1

3.13.4 VIDEO

Nakon lošeg odigravanja ekipe, tehničar je potrčao za loptom i odigrao je u protivničkoj slobodnoj zoni. Šta bi sudije trebalo da uzmu u obzir u ovoj situaciji?

Tumačenje:

Sudije bi trebalo da zauzmu dobar položaj kako bi mogle jasno da vide da li je lopta prešla u slobodnu zonu protivničke ekipe unutar prostora za prelaz lopte. Ako jeste, onda tehničar, u trenutku kada odigra loptu, čini grešku, koja mora biti dosuđena. Međutim, ako je lopta prešla iznad ili van antene, odigravanje tehničara se smatra ispravnim, a ako se lopta zatim vrati na stranu njegove ekipe iznad ili van antene, može se izvršiti regularan napad.

PRELAZ ISPOD MREŽE**3.14 VIDEO**

Smečer je doskočio na srednju liniju na dozvoljen način, ali je protivnički bloker u doskoku zgazio na njegova stopala, onemogućavajući mu da se pomeri. Da li je ovo ometanje?

Tumačenje:

Da. Ovo je ometanje. Ometanje podrazumeva da igrač onemogućava protivniku da se kreće, ili da odigra loptu, ili sprečava protivnikov pokušaj da odigra loptu. Iako su oba igrača bila u dozvoljenoj poziciji u odnosu na srednju liniju, jedan od njih je ometao drugoga.

Pravila 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4

3.15

Da li je fizički kontakt uvek ometanje?

Tumačenje:

Ne, na utakmici dolazi do brojnih kontakata – ali sudija bi trebalo da dosudi grešku igraču ukoliko on/ona sprečava ili utiče na protivnikovu mogućnost da odigra loptu.

Pravilo 11.2.1

3.16 VIDEO

Tokom spektakularnog upijača, igrač prelazi u protivničko polje tako da mu telo dodiruje pod, ali su obe noge potpuno u vazduhu iznad protivničkog polja, pri čemu nijedan deo nije iznad srednje linije. Nije bilo ometanja protivnikove igre. Da li se ova akcija smatra greškom?

Tumačenje:

Ne. Shodno pravilu 11.2.2 dozvoljeno je dodirnuti protivničko polje bilo kojim delom tela **iznad stopala**, pod uslovom da to ne ometa protivnikovu igru. Budući da stopala nisu dodirnula protivničko polje, a nije bilo ometanja protivnikove igre, situacija se ne može smatrati greškom.

Pravilo 11.2.2

3.17 VIDEO Pažljivim posmatranjem kretanja igrača u plavom dresu, jasno je da pravi grešku time što gazi protivničko polje i bočnu liniju, verujući da može da stigne loptu. Protivnički igrač je morao naglo da reaguje i skloni se kako bi izbegao kontakt. Da li se ovo smatra ometanjem?	Tumačenje: Prva greška je to što je igrač u plavom dresu zgazio protivničko polje i bočnu liniju. Da to nije bio slučaj, u obzir bi trebalo uzeti definiciju ometanja, prema kojoj ometanje podrazumeva sprečavanje igrača da odigra loptu. Pošto je potez igrača na snimku naterao protivnika da se naglo skloni, to se može smatrati ometanjem. Pravilo 7.5
---	---

3.18 VIDEO Igračica je jurila za loptom koja je delimično prošla van prostora za prelaz u protivničku slobodnu zonu. Tom prilikom, celim stopalom dodirnula je bočnu liniju protivničkog polja. Da li je prvi sudija trebalo da ovu situaciju dosudi kao grešku?	Tumačenje: Da, ovo je greška. Bočna linija ucrtana je unutar dimenzija protivničkog polja. Da je igračica stopalom istovremeno dodirnula protivničku bočnu liniju i srednju liniju (ili da je deo tog stopala bio iznad srednje linije), to ne bi bila greška. Pravilo 11.2.2.1
---	---

IGRAČ PORED MREŽE ILI U KONTAKTU SA NJOM

3.19 VIDEO Nakon istovremenog dodira iznad vertikalne ravni mreže, lopta je pala van terena, na strani ekipe A. Koja ekipa sledeća servira?	Tumačenje: Ukoliko je kontakt protivničkih igrača sa loptom zaista istovremen, tačno iznad mreže, ili čak ako se istovremeni kontakt dogodi potpuno iznad protivničkog polja, igra se nastavlja. Kada oba igrača imaju pravo da odigraju loptu, a lopta nakon istovremenog kontakta padne van terena, to je greška ekipe sa suprotne strane. Ekipa A dobija pravo da servira sledeća. Pravila 9.1.2.2, 9.1.2.3
--	--

3.20 Smećovana lopta je pomerila mrežu, koja je dodirnula podlaktice blokera. Da li je to nedozvoljen kontakt igrača sa mrežom?	Tumačenje: Ne. Ukoliko mreža udari blokera, nema greške. Pravila 11.3.1, 11.4.4
--	---

3.21 VIDEO Nakon što je bloker sigurno doskočio, okrenuo se i dodirnuo srednji deo mreže, između antena, zglobom šake. Da li je ovo trebalo smatrati greškom?	Tumačenje: Ne. Budući da je akcija odigravanja lopte završena pre nego što se igrač okrenuo, dodir mreže nije greška. Pravila 11.3.1, 11.4.4
--	--

3.22 VIDEO Bloker je dodirnuo mrežu prilikom pokušaja da blokira napadača, ali bez dodirivanja lopte, koja je bila blizu njega. Da li je ovo greška?	Tumačenje: Da – budući da se to dogodilo tokom akcije odigravanja, ili pokušaja da se lopta odigra, iako nije došlo do kontakta. Pravila 11.3.1, 11.4.4
3.23 Srednji bloker je ispružio ruke iznad mreže i dodirnuo traku na vrhu mreže, u pokušaju da zaustavi kombinaciju koja se odigravala blizu njega. Da li je ovo greška?	Tumačenje: Da – dodir mreže je zaista bio greška: bloker je bio blizu akcije, a kontakt se dogodio između antena. Pravila 11.3.1, 11.4.4
3.24 VIDEO Napadač je sigurno doskočio na pod, zatim napravio dva koraka i, dok je lopta još bila u igri, lagano dodirnuo mrežu izvan antene. Da li je ovo greška?	Tumačenje: Ne, igrač nije napravio grešku, jer • se kontakt dogodio izvan antene • nije koristio mrežu kao podršku ili pomoć pri uspostavljanju ravnoteže Pravila 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4
3.25 Napadač je doskočio na pod, bez uspostavljanja ravnoteže, napravio dva koraka i prislonio grudi na mrežu između antena, dok je lopta još bila u igri. Da se nije pridržao za mrežu, pao bi u protivnički teren. Da li je ovo greška?	Tumačenje: Da, ukoliko igrač koristi mrežu kao podršku ili pomoć pri uspostavljanju ravnoteže, između antena, njegova akcija se smatra ometanjem igre. Pravila 11.3.1, 11.4.4
3.26 Tehničar je brzo podigao loptu i kada je igrač koji napada udario loptu, on je takođe udario i tehničara kolenom. Ovaj udarac je naterao tehničara da dodirne mrežu. Da li je ovo greška?	Tumačenje: Da, jer je tehničar bio u akciji igranja loptom. Pravila 11.3.1, 11.4.4
3.27 VIDEO Igračica je dodirнула mrežu kosom prilikom odigravanja loptom. Da li je ova akcija dozvoljena?	Tumačenje: Da. Ovo se može smatrati greškom jedino kada je jasno da je dodir mreže uticao na mogućnost protivnika da odigra loptu, ili je prekinuo nadigravanje (npr. konjski rep se upetlja u mrežu). Ukoliko nema ometanja protivnikove igre niti prekida nadigravanja, sudije ne smeju da zaustavljaju igru. Pravila 11.3.1, 11.4.4

3.27.1 [VIDEO 1](#) [VIDEO 2](#)

U prvom slučaju, nakon smeča, napadač je zakačio šaku blokeru, koji je prešao preko vertikalne ravni mreže, i izazvao da on dodirne gornju traku mreže.

U drugom slučaju, i napadač i bloker su dodirnuli loptu. Međutim, napadač je nastavio zamah i zakačio ruku blokeru, povlačeći je tako da dođe u kontakt sa gornjom trakom mreže.

Da li se u ove dve situacije može dosuditi greška dodira mreže ili ometanje protivnika tokom igre?

Tumačenje:

U prvom slučaju, blokerov dodir mreže ne može se smatrati greškom, jer je na njegovu akciju uticao napadač. Međutim, ukoliko prvi sudija ustanovi da je napadač uputio protivnikovu šaku u mrežu namernim pokretom, napadač je učinio grešku ometanja protivnikove igre, što nije u duhu FER PLEJA. Stoga bi trebalo kazniti akciju napadača, smatrajući je neuljudnim ponašanjem, uz primenu odgovarajuće sankcije za nedozvoljeno ponašanje.

U drugom slučaju, nema ometanja. Ometanje podrazumeva sprečavanje protivnika da odigra loptu. U ovom primeru, bloker je već odigrao loptu – dakle, ometanja nema. Brojni kontakti između protivnika dešavaju se slučajno ili nenamerno i ne predstavljaju automatski grešku. Ovo je očigledno jedan od takvih slučajeva, te sudije treba da budu spremne na to da nijedan igrač nije načinio grešku i dozvole nastavak igre.

Naravno, ako je napadač očigledno imao nameru da izazove kontakt protivnika s mrežom ili da dovede sudije u zabludu, takvo ponašanje bi trebalo sankcionisati primenom odgovarajuće kazne za nesportsko ponašanje.

Uputstva za suđenje 2025.

3.27.2 [VIDEO](#)

Igračica koja je učestvovala u grupnom bloku je već završila akciju blokiranja i doskočila. Međutim, njena saigračica iz bloka je tokom doskoka pala preko nje i gurnula je u mrežu između antena. Da li se ovaj dodir mreže smatra nedozvoljenim?

Tumačenje:

Da.

Igračice iz grupnog bloka se računaju kao „jedinica“. Ukoliko je jedna od njih i dalje u akciji igranja loptom, to znači da je cela jedinica u akciji. Stoga bi dodir mreže druge igračice trebalo smatrati greškom.

Pravilo 11.3.1

3.27.3 VIDEO

Da li je igraču dozvoljeno da pređe u protivnički prostor ispod mreže ako, iako ne dolazi do fizičkog kontakta s protivnikom, njegova radnja zbuni protivničkog igrača?

Tumačenje:

Dozvoljeno je, pod uslovom da ne ometa protivničkog igrača, sprečavajući ga da odigra loptu.

Ometanje može postojati čak i ako nije došlo do fizičkog kontakta između igrača.

Prvi sudija ima pravo da prekine igru zbog greške igrača koji je izvršio prelaz, i da ga, ukoliko je potrebno, opomene ili sankcioniše.

Pravilo 11.2.1**3.27.4 VIDEO**

Nakon lošeg prijema servisa ekipe B, lopta je otišla u mrežu blizu bočne trake. Igrač ekipe A na poziciji 2 jasno se pomerio u stranu ka lopti i udario je kroz mrežu visoko podignutim podlakticama. Zbog preusmerene putanje lopte nakon odbijanja od mreže, protivnički igrač nije uspeo da je odigra. Prvi sudija je dosudio grešku dodira mreže igrača ekipe A.

Da li je ova odluka bila ispravna?

Tumačenje:

Da, to je bila ispravna odluka.

Ne bi se radilo o grešci da je lopta pogodila igrača kroz mrežu u situaciji kada se on nalazio blizu mreže u pasivnoj ili neutralnoj poziciji, ne pomerajući se ka lopti, ILI dok je pokušavao da zaštiti lice ili telo od snažno smečovane lopte.

Međutim, ukoliko se igrač kreće ka lopti, „juri” je i namerno je udara, menjajući pravac i/ili brzinu njenog odbijanja od mreže, takva radnja nije dozvoljena.

Pravilo 11.4.4**3.27.5 VIDEO**

Smečovana lopta se odbila od blokera i pogodila napadača u grudi. U tom trenutku, glava napadača bila je iznad visine mreže. Zatim je lopta otišla u mrežu, koja nije bila dovoljno zategnuta i znatno se izvila. Na osnovu snimka sa video provere, utvrđeno je da je jedan od blokera dodirnuo mrežu, u trenutku kada se pomerila kao posledica napadačevog odigravanja loptom.

Da li je odluka sudija bila ispravna?

Tumačenje:

Da.

Pri donošenju ispravne odluke potrebno je uzeti u obzir dva elementa:

1. Iako je prvobitna akcija napadača predstavljala napad, nakon što se lopta odbila od protivničkog bloka i pogodila ga, on je postao bloker. Budući da mu je glava i dalje bila iznad visine mreže, iako je tačka kontakta s loptom bila niže, njegova akcija se smatra izvedenim blokom. Stoga, njegovo naredno odigravanje je dozvoljeno i tretira se kao prvo odigravanje ekipe.
2. Jedan od blokera jeste dodirnuo mrežu, ali, prema pravilima, ukoliko je lopta iz protivničkog polja upućena u mrežu, usled čega dođe do kontakta igrača sa mrežom, smatra se da igrač time nije načinio grešku.

Pravilo 11.4.4

3.27.6 NOVO VIDEO

Prvi deo: Igrač je skočio uz mrežu u pokušaju lažnog napada, pri čemu nije bio u neposrednoj blizini lopte. Tokom te akcije zakačio je ruku protivničkog igrača i povukao je tako da dodirne mrežu. Da li se ovo smatra greškom?

Drugi deo: Tokom pripreme za napad, dizač je podigao loptu jednom rukom, nakon čega je protivnički bloker dodirnuo ruku dizača. Da li je ovo greška?

Tumačenje:

Prvi deo:

Ovakvo ponašanje igrača ima za cilj obmanjivanje sudija i protivnika. Na osnovu toga, kontakt blokera sa mrežom ne može se smatrati greškom. S druge strane, prema definiciji iz Pravila igre i pristupu iz Instrukcija i uputstava za suđenje, akcija srednjeg blokera ne predstavlja ometanje, jer protivnički bloker nije bio u pokušaju odigravanja loptom, pa samim tim nije bio ometan. Dakle, pošto u samoj akciji nije došlo ni do kakve greške, nadigravanje treba da se završi, a zatim da se srednji bloker sankcioniše zbog neuljudnog ponašanja.

Pravilo 11.3.1

Drugi deo:

Kontakt sa protivnikom ne predstavlja nužno grešku – da bi se kontakt klasifikovao kao ometanje, igrač mora biti ometan ili sprečen da odigra loptu. U opisanom slučaju, dizač je već uspešno odigrao loptu, tako da ometanje ovde ne bi trebalo dosuditi.

Pravilo 11.4.1

SERVIS**3.28**

Čim je igrač dodirnuo loptu, prilikom izvođenja servisa, zapisničar je signalizirao da je u pitanju pogrešan igrač, odnosno rotaciona greška, drugom sudiji, koji je prekinuo igru.

Da li je ovo ispravan postupak zapisničara?

Tumačenje:

Postupak zapisničara je ispravan. Kada je pogrešan server spreman da servira, zapisničar mora da sačeka da se završi akcija serviranja pre nego što obavesti sudije o grešci.

Pravila 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 27.2.2.2

3.29

Nakon sudijskog znaka za servis, ekipa koja servira je primetila da je pogrešan igrač na servisu.

Ispravan server je tada ušao u zonu za serviranje, spreman da servira.

Da li ovaj igrač ima pravo da servira?

Tumačenje:

Da – ukoliko se servis izvede od strane odgovarajućeg igrača, u roku od 8 sekundi od zvižduka prvog sudije za servis.

Prvi sudija ne daje drugi znak za servis.

Pravilo 12.4.4

3.30 Ekipa A je servirala. Servis je udario u mrežu i padao prema podu, sa njihove strane mreže. Igrač ekipe B je pružio ruke ispod mreže i uhvatio loptu, pre nego što je pala na pod. Da li je to dozvoljeno?	Tumačenje: Da – prvi sudija mora da svira čim postane jasno da lopta neće preći mrežu kroz prostor za prelaz. Tog trenutka, lopta je van igre. Prvi sudija ne sme da čeka da lopta dodirne pod ili igrača ekipe koja servira. Pravilo 12.6.2.1
---	---

3.31 VIDEO Da li je dozvoljeno izvesti skok servis udarajući loptu obema šakama?	Tumačenje: Ne, pravilo navodi da prilikom servisa, bez obzira da li je iz skoka ili sa zemlje, lopta mora biti udarena jednom šakom/rukom, tako da je zabranjeno i pogrešno udariti loptu obema šakama. Pravilo 12.4.1, 12.6.1.2
---	---

3.31.1 NOVO VIDEO Servirana lopta je pocepala sredinu mreže, prošla kroz rupu i pala u protivničko polje. Kako treba postupiti u ovoj situaciji?	Tumačenje: Poen treba da osvoji ekipa koja prima servis. Greška je u tome što servirana lopta nije prošla kroz prostor za prelaz lopte. Cepanje mreže dogodilo se tek nakon te greške – stoga nadigravanje ne sme da se ponovi. Pravila: 8.4.4, 10.1.1, 12.6.2.1 Napomena: Pravilo 10.3.2, koje se odnosi na oštećenje mreže, primenjuje se na situacije koje se dešavaju tokom tri dozvoljena odigravanja jedne ekipe. Mreža sa očiglednim oštećenjem (rupom) treba da bude zamenjena pre početka igre.
---	--

3.31.2 NOVO VIDEO Tri igrača prednje linije ekipe koja servira grupisala su se uz mrežu. Jedan od njih je visoko podigao ruku. Prvi sudija je dosudio grešku zaklona, a zatim jasno objasnio svoju odluku kapitenu ekipe. Da li je postupak sudije bio ispravan?	Tumačenje: Da. Prema važećem pravilu o zaklonu, usvojenom na FIVB Kongresu 2024. godine, nijedan igrač ekipe koja servira nema pravo da spreči protivnika da vidi servera i putanju lopte podizanjem ruke/ruku iznad glave sve dok lopta ne pređe mrežu. Pozicija igrača koji podiže ruke nije relevantna u odnosu na putanju servirane lopte. Prvi sudija može, ali nije u obavezi, da ukaže igraču (ili igračima) koji to čine da takvo ponašanje nije dozvoljeno. Ipak, preporučuje se da sudija najpre podseti igrača šta im je dozvoljeno tokom servisa, a ukoliko to ne da rezultat – greška zaklona treba da bude dosuđena. Pravilo: 12.5.3, Uputstva i instrukcije za suđenje, pravilo 12 tačka 5
--	---

3.32 Tehničar, koji je igrač zadnje linije, skočio je iz zone napada i „podigao” loptu prema svom napadaču, dok je ona celim obimom bila iznad gornje ivice mreže. Pre nego što je napadač mogao da dodirne loptu, ona je prešla vertikalnu ravan mreže, gde ju je blokirao protivnički tehničar. Da li je učinjena greška?	Tumačenje: Da. Lopta koju je „podigao” tehničar je postala nedozvoljen udarac u napadu igrača zadnje linije, u trenutku kada je udarac u napadu izveden (u ovom slučaju, dodirivanjem lopte od strane protivničkog blokera). Nadigravanje je trebalo da pripadne ekipi koja je blokirala. Pravilo 13.1.3
3.33 VIDEO Na drugo odigravanje, igrač je „podigao” loptu pored mreže, u pravcu polja protivničke ekipe. Prema mišljenju prvog sudije, nijedan igrač ekipe A nije bio u poziciji da odigra ovu loptu. Igrač u bloku ekipe B je prešao rukama vertikalnu ravan mreže i izblokirao loptu. Koja je ispravna odluka prvog sudije?	Tumačenje: Iako je bilo drugo odigravanje loptom, ako se lopta kreće u pravcu protivnikovog polja, smatra se udarcem u napadu. Pošto je sudija procenio da nijedan igrač ekipe A nije bio u mogućnosti da odigra loptu, igrač ekipe B je pravilno blokirao. Pravila 13.1.1, 14.3, Instrukcije 14.1
3.34 Igrač zadnje linije se odrazio iz prednje zone i smećovao drugu loptu, koja je celim obimom bila iznad vrha mreže. Lopta je pogodila vrh mreže i odbila se nazad u njegovo polje. Da li je ovo greška?	Tumačenje: Ne. Pošto lopta nije prešla vertikalnu ravan mreže niti je dotakla blok protivničke ekipe, udarac u napadu nije izveden. Nadigravanje se nastavlja. Pravila 9.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3
3.35 Primač servisa ekipe A je skočio iza linije napada i odigrao serviranu loptu, potpuno iznad gornje ivice mreže. Dodir je ostvaren iza linije napada i lopta je prešla na stranu ekipe koja je servirala. Da li igra treba da se nastavi?	Tumačenje: Da, to je bila dozvoljena akcija. Iako je zabranjeno izvesti blok ili udarac u napadu na protivnikov servis kada je lopta u prednjoj zoni i u celosti iznad gornje ivice mreže, u ovoj situaciji napad je bio ispravan budući da je tačka kontakta udarca bila potpuno iza linije napada. Pravila 13.3.4, 19.3.1.3
3.35.1 NOVO VIDEO Libero je u prednjoj zoni odigrao loptu prstima iznad glave, nakon čega je njegov saigrač izvršio udarac u napadu dok je lopta u potpunosti bila iznad gornje ivice mreže. Prvi sudija je dosudio grešku udarca u napadu jer je libero podigao loptu prstima iznad glave. Da li je ova odluka bila ispravna?	Tumačenje: Da, odluka je ispravna. To je bila greška udarca u napadu na loptu koju je libero prethodno odigrao prstima iz prednje zone. U slučaju da libero ne izvodi brzu odbrambenu akciju u pokušaju da zaštititi lice ili telo od snažno upućene lopte, već loptu mirno odigrava prstima iznad glave, takva radnja se smatra klasičnim dizanjem. Pravila 13.3.6, 19.3.1.4

3.36 Ekipe A je loše dodala loptu, koja je prešla vertikalnu ravan mreže. Srednji bloker ekipe B je udario ovu loptu nazad preko mreže i pogodio tehničara iz zadnje linije ekipe A, koji se nalazio blizu mreže, u podignutu ruku, koja je još uvek bila iznad gornje ivice mreže. Lopta se zatim odbila ka polju ekipe B. Ko je napravio grešku?	Tumačenje: Nedozvoljeno je bilo blokiranje od strane tehničara, jer je on igrač zadnje linije. Presretanje lopte upućene od protivnika, u blizini mreže, predstavlja blok ukoliko je neki deo tela iznad visine mreže. Pravila 14.1.1, 14.1.3, 14.6.2
3.37 Dok se lopta nalazila potpuno iznad polja ekipe A, igrač ekipe A sa pozicije 2 izvršio je udarac u napadu. Istovremeno, protivnički bloker je takođe ostvario kontakt s loptom. Da li je to greška blokiranja?	Tumačenje: Ovo nije greška nijednog igrača. Greška bi bila samo ukoliko bi bloker prvi dodirnuo loptu. Međutim, ukoliko dođe do istovremenog kontakta sa loptom od strane napadača i bloker, to se NE smatra greškom. Pravilo 14.3
3.38 Da li je blokeru dozvoljeno da prelazi rukama preko mreže i blokira „dizanje“ protivničkog tehničara?	Tumačenje: Ne, nije dozvoljeno. Greška je blokirati „dizanje“. Ipak, neophodno je da prvi sudija proceni akciju tehničara. Sudija mora da zna da li je lopta • imala putanju paralelnu sa mrežom (greška blokiranja) • ili se kretala prema mreži, što bi je činilo udarcem u napadu (nema greške ukoliko nijedan saigrač tehničara nije blizu lopte, sa namerom da je odigra). Pravila 14.1.1, 14.3
3.39 Igrač ekipe A je blokirao napad ekipe B. Zatim je srednji bloker ekipe B blokirao blok ekipe A. Da li je dozvoljeno blokirati blok?	Tumačenje: Da, blokirati znači presresti loptu koja dolazi sa protivničke strane, tako da je dozvoljeno blokirati protivnički blok. Pravilo 14.1.1
3.40 Lopta, blokirana legalnim prelaskom bloker ekipe B preko mreže, je nekoliko metara letela paralelno sa mrežom, a zatim ju je drugi igrač ekipe B, akcijom blokiranja, poslao u polje ekipe A. Lopta ni u jednom trenutku nije bila u vazdušnom prostoru ekipe B. Koja ekipa sledeća servira?	Tumačenje: Ekipe A. Akcija drugog igrača se ne može smatrati blokom, jer je lopta dolazila od bloka njegovog saigrača. Stoga, on je napadao u protivničkom prostoru, što je, prema pravilima, greška. Pravila 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3

3.41 Da li napadač sme da loptu koja dolazi od prijema njegovog saigrača, udari obema rukama, akcijom blokiranja, usmeravajući loptu na drugu stranu mreže?	Tumačenje: Da, sme. To je dozvoljena akcija, ukoliko ne dođe do dvostrukog dodira ili zadržane/bačene lopte. Do kontakta, međutim, mora da dođe sa igračeve strane mreže – ne sa protivničke.
3.42 Lopta je napravila uzastopne kontakte sa glavom i rukama nekoliko blokera. Da li se ovo sme dozvoliti?	Tumačenje: Ukoliko je to akcija blokiranja, a ne odvojene akcije, ovo se računa kao jedan kontakt bloka. Nakon bloka, ekipi su dozvoljena još tri kontakta sa loptom. Pravila 9.1, 9.2.3.2, 14.2, 14.4.1
3.43 Nedozvoljen napad igrača zadnje linije naspram nedozvoljenog bloka igrača zadnje linije (istovremeni kontakt) u prostoru za igru napadačke ekipe. Šta je greška?	Tumačenje: Obostrana greška, samim tim ponavljanje nadigravanja. Udarac u napadu igrača zadnje linije je bio nedozvoljen. Istovremeni blok od strane protivničkog igrača zadnje linije je takođe bio nedozvoljen. Pravila 13.3.3, 14.1.1, 14.6.2
3.44 Igračica zadnje linije je udaljena od grupnog bloka i nalazi se ispod gornje ivice mreže, ali je lopta pogađa. Da li je ovo nedozvoljen blok?	Tumačenje: Ne. Igračica nije učestvovala u grupnom bloku i nije bila iznad vrha mreže kada je dodirnula loptu. Ovaj kontakt se smatra prvim odigravanjem ekipe. Pravila 9.3.1, 14.1.1
3.45 Blokler je ostvario kontakt sa loptom ispod gornje ivice mreže, iako je deo njegove ruke bio iznad mreže. Da li je ovo blok?	Tumačenje: Da – to što je deo tela bio iznad mreže je ključno; ekipa, stoga, ima pravo na još tri odigravanja. Pravila 9.1, 14.1.1, 14.4.1
3.46 Blokler je udario loptu kada je već doskočio i celim telom bio ispod gornje ivice mreže. Kada je ponovo udario loptu, sudija je dosudio „dvostruki dodir“. Da li je ovo ispravno?	Tumačenje: Odluka je ispravna. U trenutku kontakta sa loptom, nijedan deo tela blokera nije bio iznad gornje ivice mreže. Zbog toga se akcija ne može smatrati blokom, već prvim odigravanjem ekipe, pa je njegov sledeći kontakt dvostruki dodir. Pravila 9.1, 14.1.1, 14.4.1

3.47 Nedozvoljen udarac u napadu igrača zadnje linije naspram pokušaja bloka od strane libera. Šta se prvo dogodi?	Tumačenje: Udarac u napadu postaje greška u trenutku kada lopta potpuno pređe vertikalnu ravan mreže, ili je dodirne blok. Pokušaj blokiranja od strane libera je načinjen pre nego što je izveden udarac u napadu protivničke ekipe i zbog toga se smatra greškom koja je prva načinjena. Pravilo 19.3.1.3
3.48 VIDEO Igrač ekipe A je izvršio napad, koji je blokirao bloker ekipe B. Nakon što se odbila od bloka, lopta je prošla kroz prostor ispod mreže i pala u polje ekipe B. Koja ekipa je osvojila nadigravanje?	Tumačenje: Ovu akciju treba smatrati savršenim blokom, tako da nadigravanje osvaja ekipa B.
3.49 VIDEO Igračica je smećovala loptu koja je dodirnula konjski rep blokera pre nego što je otišla u AUT. Taj dodir je potvrđen na snimku sa video provere. Prvi sudija je dosudio „dodir lopte“ i sledeći servis za ekipu koja je napadala. Da li je ova odluka bila ispravna?	Tumačenje: Ne. Dodir mreže kosom ne smatra se greškom, osim ukoliko ne utiče na igru. Vodeći se tim pristupom, ni dodir kose blokera loptom ne treba računati kao grešku dodira. Nadigravanje je trebalo da osvoji ekipa koja se branila.
3.50 VIDEO Tokom akcije blokiranja, igračica je zadržala i bacila loptu. Da li je takva akcija dozvoljena?	Tumačenje: Ne. Odbojka je sport koji se zasniva na odbijanju lopte. Svako hvatanje i bacanje lopte predstavlja grešku. Lopta sme biti samo preusmerena ka podu. Prvi sudija akciju prikazanu na snimku treba da dosudi kao grešku. Rule 9.2.2

3.51 VIDEO

Lopta se visoko odbila od bloka ekipe A, a zatim se vratila u protivnički prostor, gde je igračica u blizini mreže, posežući rukama preko mreže, udarila/blokirala loptu, koja se zatim odbila od gornje trake mreže, nakon čega ju je opet odigrala ista igračica. Da li je ovo dozvoljeno odigravanje?

Tumačenje:

Da, prvi sudija je doneo ispravnu odluku što je dozvolio nastavak nadigravanja.

Ako igrač, koji se nalazi u blizini mreže, izdižući se iznad njene gornje ivice, presretne loptu koja dolazi sa protivničke strane, ta akcija se može smatrati ili blokom ili udarcem u napadu.

Prilikom procene, računa se položaj ruke(u) ili drugog dela tela igrača, dok visina na kojoj je lopta nije relevantna.

Udarac se smatra "blokom" ako igrač, bez klasičnog zamaha ili pokreta smeća, poseže preko mreže u pokušaju da presretne loptu jednom ili obema rukama (videti slučaj 3.54).

Na osnovu ovog tumačenja, situacija prikazana na snimku treba da se smatra ispravnom akcijom blokiranja.

3.52 VIDEO

Lopta je nakon bloka išla direktno ka podu. Pre nego što je dotakla protivničko polje, lopta je zakačila nogu srednjeg blokera, koji je već stajao na podu, bez namere da udari loptu nogom.

Da nije bilo tog kontakta, lopta bi svakako pala u polje ekipe B.

Može li se dodir noge srednjeg blokera smatrati ometanjem protivničke igre?

Tumačenje:

Ne.

Budući da je dodir noge bio nenameran i da je srednji bloker već stajao na podu, nije napravio grešku.

Međutim, ako se kontakt dogodio znatno iznad poda, a protivnički igrač je bio u mogućnosti da odigra loptu, onda se to smatra ometanjem igre.

3.53 VIDEO

Dizač iz zadnje linije, okrenut prema svojoj osnovnoj liniji, skočio je blizu mreže, kada ga je lopta, koja je dolazila od protivničkog napada, pogodila u glavu.

Da li se ova akcija može smatrati nedozvoljenim blokom?

Tumačenje:

Ne.

Da bi se neka akcija smatrala blokom, potrebno je da istovremeno budu ispunjena tri uslova:

- da je igrač u blizini mreže
- da lopta dolazi sa protivničke strane
- da je neki deo tela igrača iznad gornje ivice mreže.

Nebitno je na koju stranu je igrač okrenut. Ukoliko sudija proceni da su sva tri uslova ispunjena, akcija se može smatrati blokom.

3.54 VIDEO

Igračica ekipe B poslala je loptu lagano ka protivničkoj strani. Igračica ekipe A, koja se nalazila blizu mreže, posežući iznad njene gornje ivice, udarila je loptu, koja se potom odbila od trake na vrhu mreže, a zatim ju je ponovo udarila ista igračica.

Da li je prvi sudija doneo ispravnu odluku dozvolivši nastavak nadigravanja?

Tumačenje:

Ne.

Situacija je slična, ali ipak različita od slučaja 3.51.

Ako igrač, koji se nalazi blizu mreže, posežući iznad njenog vrha, udari loptu koja dolazi sa protivničke strane, ta akcija se smatra udarcem u napadu. Prilikom procene, računa se položaj ruke(u) ili drugog dela tela igrača, dok visina na kojoj se nalazi lopta nije relevantna.

Odigravanje se smatra napadom, tj. prvim odigravanjem ekipe, ako igrač uz klasični zamah rukom/pokret smeča, kao što se vidi na snimku, udari loptu upućujući je ka protivniku.

Dakle, ako igrač pri prvom odigravanju izvede napad smečom, a zatim ponovo udari loptu koja se odbila od mreže, čini grešku „dvostruki dodir“.

Na osnovu ovog tumačenja, situacija prikazana na snimku treba da se dosudi kao greška „dvostruki dodir“. Nadigravanje treba odmah da se prekine i poen da se dodeli timu B.

POGLAVLJE 4: PREKIDI I ODUGOVLAČENJA

ZAMENE IGRAČA**4.1 VIDEO**

Dva igrača-zamene ušla su u zonu za zamenu igrača. Kada je zapisničar uvideo i odobrio ovaj zahtev, trener se odlučio za samo jednu zamenu.

Šta treba da uradi drugi sudija?

Tumačenje:

Ovo je dozvoljeno, sve dok ne prouzrokuje odugovlačenje igre. Drugi sudija, stoga, treba jednostavno da sprovede jednu zamenu igrača.

Zapisničar je odgovoran za evidentiranje samo onih zamena koje su zaista izvršene. U takvim slučajevima, drugi sudija treba pažljivo da proverí koliko je zamena upisano u zapisnik, bez obzira na to da li se koristi papirna ili elektronska verzija.

Pravila 15.10.2, 15.10.3.1, 15.10.4, 16.1

4.2

Jedan igrač-zamena je ušao u zonu za zamenu igrača (zapisničar je pritisnuo sirenu), dok je drugi igrač upravo napuštao prostor za zagrevanje i išao prema zoni za zamene.

Koliko zamena treba da se dozvoli?

Tumačenje:

Trenutak zahteva je ulazak igrača-zamena u zonu za zamenu. U ovom slučaju, drugi sudija treba da dozvoli samo jednu zamenu, igraču koji se nalazio u zoni za zamenu igrača. Druga zamena treba da bude odbijena jer nije deo originalnog zahteva. Međutim, u ovakvoj situaciji, drugi sudija ima pravo da mahanjem rukom odvrati igrača koji pokušava da uđe u zonu za zamenu, kako bi sprečio neosnovani zahtev. Takvim postupkom, drugi sudija bi pokazao da razume šta je „umeće suđenja“.

Pravila 15.10.3.1, 15.10.3.2, 15.11.1.3

4.3 VIDEO

Nadigravanje je prekinuto zbog povrede igrača ekipe A. Nakon kratkog oporavljanja na terenu, procenjeno je da je povređeni igrač spreman za nastavak igre. Pre nego što je dat zvižduk za naredni servis, ekipa A je zatražila zamenu igrača. Da li je to dozvoljeno?

Tumačenje:

Ne, to nije dozvoljeno.

Ako je nadigravanje prekinuto zbog povrede ili spoljnog ometanja, na primer, lopte koja je ušla na teren, pokidane mreže, nestanka struje, itd., neosnovano je tražiti bilo kakav pravilan prekid igre, osim prinudne zamene povređenog ili sankcionisanog igrača, uključujući i izuzetnu zamenu iz tih razloga.

Uputstva i instrukcije, pravilo 6 i pravilo 15 tačka 7

4.4

Ekipa A je pokušala da izvrši zamenu, ali je njihov zahtev odbijen jer igrač-zamena nije bio spreman za igru. Ekipa je zbog toga sankcionisana opomenom za odugovlačenje. Sledeće nadigravanje je počelo, ali je prekinuto jer je lopta sa strane ušla na teren. Ekipa A je odmah pokušala da izvrši istu zamenu pre nego što je igra nastavljena. Sudije su odbile tu zamenu. Da li su sudije bile u pravu?

Tumačenje:

Da, sudije su bile u pravu. Ekipa nije imala pravo da zatraži još jedan pravilan prekid igre (zamenu ili tajm-aut) sve dok se prekinuto odigravanje ne okonča – odnosno, dok se ne dodeli poen.

Pravilo 15.2

4.5

Igrač je ušao u zonu za zamenu sa pogrešnom „tablicom za zamene” (npr. sa svojim brojem na tablici).
Nespretno je pokušavao da uzme tablicu sa ispravnim brojem. Prvi sudija je dodelio sankciju za odugovlačenje, ali je dozvolio zamenu.
Da li je prvi sudija ispravno reagovao?

Tumačenje:

Odluka sudije nije bila ispravna. Na takmičenjima gde se koriste tablice za zamene, igrač-zamena mora ući u zonu za zamene sa ispravnom tablicom.
U suprotnom, to izaziva zabunu kod zapisničara, ekipe i publike, a vrlo moguće dovodi i do odugovlačenja. Stoga, zahtev ekipe za zamenu mora biti odbijen i mora biti dodeljena sankcija za odugovlačenje.

Pravila 15.10.3.1, 16.1.1, 16.2

4.6

Ukoliko igrač-zamena uđe u zonu za zamene istovremeno sa zviždukom za servis, da li bi drugi sudija trebalo da dozvoli zamenu?

Tumačenje:

Ne. Zamenu ne treba dozvoliti.
Uopšteno, ovaj slučaj je tipičan primer neosnovanog zahteva: treba ga odbiti i dozvoliti da se igra nastavi ukoliko igra nije prekinuta i to je bio prvi neosnovani zahtev ekipe.
Međutim, ukoliko je igra zaustavljena zbog ovog zahteva, to bi trebalo smatrati odugovlačenjem i dodeliti sankciju za odugovlačenje.
Istu sankciju za odugovlačenje bi trebalo primeniti ukoliko se radi o ponovljenom neosnovanom zahtevu ove ekipe – koji se smatra odugovlačenjem.

Pravila 15.10.3.1, 15.11.1.1, 15.11.3, 16.2

4.7

Igračica broj 8 je došla u zonu za zamenu noseći tablicu sa brojem 10. Trener je insistirao da ona zameni igračicu broj 9. Nakon kratke rasprave, drugi sudija je odbio zamenu i ekipa je sankcionisana opomenom za odugovlačenje.
Da li je odluka bila ispravna?

Tumačenje:

Odluka je bila ispravna. Zamena igračice broj 8 igračicom broj 10 bi bila pravilna, ali trener je insistirao da se izvrši zamena igračice broj 8 igračicom broj 9. Zbog toga što je ekipa, pokazivanjem pogrešne tablice, izazvala odugovlačenje, sudija ju je pravilno sankcionisao za odugovlačenje. Zamenu treba odbiti.

Pravila 16.1.1, 16.2

4.8 [VIDEO](#)

Na takmičenju na kojem su se koristila sva tehnološka pomagala, nisu korišćene tablice za zamenu igrača. Da li je ovo ispravna procedura?

Tumačenje:

Da. Tablice za zamenu dozvoljavaju samo ograničen opseg brojeva na dresovima igrača, dok se na FIVB, svetskim i zvaničnim takmičenjima za seniore u sastavu ekipa koristi širi opseg brojeva. Pored toga, tableti na klupi omogućavaju ekipama da unapred unesu brojeve igrača koji se zamenjuju. Stoga, na tim takmičenjima tablice za zamene nisu neophodne.

Pored toga, timovi pomoću tablet uređaja na klupi mogu unapred da unesu brojeve igrača koji ulaze u igru.

Zbog toga, na ovim takmičenjima upotreba tablica za zamenu nije obavezna.

Pravilo 15.10.3.1

4.9

Igrač se povredio i **morao je** da bude zamenjen izuzetnom zamenom. Tokom istog prekida igre, njegova ekipa **zahtevala** je još jednu zamenu. Drugi sudija je prihvatio zahtev. Da li je odluka drugog sudije da odobri zahtev bila ispravna?

Tumačenje:

Da, odluka je ispravna.

Prvi igrač je morao da bude zamenjen izuzetnom zamenom, zbog povrede. Ekipa i dalje ima pravo da ZAHTEVA pravilnu zamenu u istom prekidu igre.

Pravilo 15.7

4.10

Igrač broj 6 ekipe A odstranjen je sa utakmice i pravilno zamenjen igračem broj 7. Ovo je bila prva zamena ekipe A u tom setu, a još tri igrača su bila na klupi za rezervne igrača. Tokom narednog nadigravanja, igrač broj 7 ekipe A se povredio i nije bio u mogućnosti da nastavi igru.

Kako treba nastaviti utakmicu?

Tumačenje:

Budući da povređeni igrač broj 7 ne može biti pravilno zamenjen, on treba da bude zamenjen izuzetnom zamenom.

Pravila 15.7, 15.8

4.11

Isključeni igrač nije mogao da bude zamenjen pravilnom zamenom. Koje mogućnosti trener ima na raspolaganju u ovom slučaju?

Tumačenje:

Ovo pravilo uvedeno je kako bi se omogućilo da se utakmica nastavi, ukoliko je to moguće, umesto da se prevremeno završi, što bi razočaralo gledaoce.

Trener u ovoj situaciji ima dve mogućnosti:

1. da izvrši izuzetnu zamenu isključenog igrača, ili
2. da preda set protivniku zbog toga što je ekipa „nekompletna”.

Ako se izabere prva mogućnost, isključeni igrač (koji bi inače mogao da se vrati u sledećem setu) nema pravo da ponovo uđe u igru do kraja utakmice. Međutim, taj set se nastavlja.

Ako se izabere druga mogućnost, ekipa gubi trenutni set, ali isključeni igrač može da se vrati u sledećem setu.

Pravilo 15.8

4.12

Igrač upisan na listić za početnu postavu ekipe se povredio pre početka utakmice. Da li on može biti zamenjen pre utakmice?

Tumačenje:

Da – ali to mora da bude formalno praćeno znakom za zamenu (trener i drugi sudija, kako bi svi razumeli situaciju) i mora biti upisano u zapisnik kao pravilna zamena.

Ipak, na određenim takmičenjima najvišeg nivoa mogu se primenjivati posebni propisi koji dozvoljavaju da se igrač u početnoj postavi zameni, a da se ta zamena ne ubraja u pravilne zamene.

U tom slučaju, takav propis mora da bude uvršten među Posebne propise takmičenja, u zvaničnom Pravilniku takmičenja.

Pravila 7.3.2, 7.3.4

4.13

Igrač broj 7 ekipe A se nalazio na terenu, a trebalo je da bude na klupi za rezervne igrače. Ekipe A je iskoristila šest dozvoljenih zamena. Koji je odgovarajući postupak sudija u ovom slučaju, budući da ekipa A više nema pravo na pravilnu zamenu igrača?

Tumačenje:

Budući da je ekipa A imala pogrešnu postavu, koja je izazvana nepravilnom zamenom, mora se poštovati procedura data u Pravilu 15.9.2:

- a. Dodeljivanje poena i servisa ekipi B;
- b. Zamena igrača se mora ispraviti. Igrač broj 7 mora da napusti igru, a ispravni igrač da se vrati na teren. Ova ispravka se ne računa u pravilne zamene igrača;
- c. Poništavaju se svi poeni koje je ekipa A osvojila dok se u igri nepropisno nalazio igrač broj 7, a protivnička ekipa zadržava svoje poene;
- d. Nema daljeg kažnjavanja ekipe A.

Pravilo 15.9.2**4.14**

Nakon što je ekipa B iskoristila pet zamena, dva igrača-zamene ušla su u zonu za zamenu igrača. Kakva treba da bude reakcija drugog sudije?

Tumačenje:

Drugi sudija mora da podseti trenera da će samo jedna zamena biti moguća i pita trenera koji igrač će biti zamenjen. Ukoliko to ne dovede do odugovlačenja, druga zamena će biti odbijena i neosnovani zahtev će biti upisan u zapisnik.

Pravila 15.5, 15.6, 15.11, 16.1**4.15**

Ekipe je zahtevala dve zamene. Proveravajući zamene, zapisničar je ukazao da je jedan zahtev za zamenu bio pravilan, a drugi zahtev nepravilan. Koja je pravilna reakcija drugog sudije?

Tumačenje:

Drugi sudija dozvoljava da se izvede pravilna zamena. Zahtev za nepravilnu zamenu se odbija, bez obzira kojim redosledom su igrači-zamene došli do bočne linije.

Zahtev za nepravilnu zamenu sankcioniše se sankcijom za odugovlačenje.

Pravila 15.6, 16.1.3**4.16**

Ekipe je odbijen zahtev za zamenu tako što je zapisničar pritisnuo sirenu drugi put. Kada je drugi sudija proverio zapisnik, utvrdio je da je zamena, u stvari, bila pravilna, pa je ponovo izvršio ispravku. Ovo je bilo prilično neprijatno za sudije. Šta je trebalo da uradi drugi sudija?

Tumačenje:

Postupak drugog sudije je bio ispravan. Ukoliko sudije shvate da je jedan od njih napravio grešku, ta greška mora biti ispravljena, a odluka promenjena – čak i ako to ostavlja nepovoljan utisak o sudijskom kolegijumu.

4.17 Igrač-zamena je stajao u zoni za zamenu igrača, spreman da uđe u igru. Međutim, igrač na terenu je prvobitno odbio da napusti teren. Da li je ovo odugovlačenje? Da li bi trebalo odbiti zamenu?	Tumačenje: Da, to je odugovlačenje. Međutim, u ovom slučaju zamenu bi trebalo dozvoliti, budući da je zahtev bio pravilan i u skladu sa pravilima, a odugovlačenje je izazvao igrač koji se nalazio <i>u terenu</i>, a ne igrač-zamena. Pravila 16.1.1, 23.2.3
4.18 Ukoliko se početna postava ekipe ne podudara sa stanjem na terenu, šta treba da uradi drugi sudija?	Tumačenje: Drugi sudija bi trebalo da pokaže listić sa početnom postavom treneru i da ga pita šta on želi da uradi. Ukoliko trener želi da zadrži stanje kakvo je na terenu, mora da napravi pravilnu zamenu pri rezultatu 0:0. Ovo je jedna od situacija u kojima bi trener trebalo da pokaže znak rukom, kako bi se izbegao nesporazum. Drugi sudija takođe mora formalno da obavi postupak, zbog opšteg razumevanja situacije. Pravila 7.3.5.2, 7.3.5.3
4.19 Igrač broj 6 je ušao u zonu za zamenu igrača, spreman za igru, za vreme prekida igre. Zapisničar je odobrio zahtev, dajući znak sirenom. U tom trenutku, trener se predomislio i poslao igrača nazad u prostor za zagrevanje. Da li je trebalo obaviti zamenu i koja bi bila pravilna procedura u ovoj situaciji?	Tumačenje: Zahtev za zamenu je bio pravilan i već odobren stiskanjem sirene od strane zapisničara. Igra je zaustavljena zbog zahteva. Nije obavezno izvršiti zamenu, ali postupak je izazvao odugovlačenje i mora biti sankcionisan. Pravila 15.10.3.1, 15.10.3.3, 16.1.1
4.20 VIDEO Igrač-zamena je ušao u zonu za zamenu, nakon zvižduka za servis od strane sudije. Zapisničar je to ignorisao i igra nije prekinuta. Nakon završetka nadigravanja, drugi sudija je zahtevao od zapisničara da unese neosnovani zahtev u zapisnik. Da li je ovo pravilna procedura?	Tumačenje: Drugi sudija je bio u pravu. Ovo je bio tipičan primer neosnovanog zahteva, koji mora da bude unet u zapisnik. Drugi sudija mora da obavesti trenera o tome. Ukoliko bi se neosnovani zahtev ponovio, morala bi da se dodeli sankcija za odugovlačenje. Pravila 15.11.1.1, 15.11.2, 16.1.1
4.21 Ukoliko zapisničar pritisne sirenu za zamenu greškom (nakon zvižduka za servis/igrač nije ušao u zonu za zamenu), da li ekipi treba dodeliti neosnovani zahtev?	Tumačenje: Ne, budući da je grešku napravio zapisničar, ovaj slučaj se ne može smatrati ni neosnovanim zahtevom ni odugovlačenjem. Pravila 15.10.3.1, 15.10.3.3

4.22

Igrač koji nije upisan u zapisnik se našao na terenu.

Šta sudije treba da urade?

Tumačenje:

Trener i kapiten ekipe imaju obavezu da kontrolišu upisivanje igrača i potvrde ga svojim potpisom. Neupisani igrači, koji su nastupili na utakmici, moraju napustiti teren čim se to otkrije, a umesto njih moraju ući pravilno upisani igrači. Svi poeni koje je ekipa osvojila dok je neupisani igrač bio na terenu se moraju poništiti, uz dodeljivanje poena i sledećeg servisa protivniku.

Da je greška otkrivena nakon kraja seta, ekipa koja je napravila grešku bi izgubila taj set. Da je greška otkrivena nakon kraja utakmice, ekipa bi izgubila celu utakmicu, zbog učešća neupisanog igrača na njoj. Kako bi se izbegle ovakve situacije, pre svakog seta drugi sudija i zapisničar moraju da provere da li se brojevi igrača navedeni na listiću za postavu poklapaju sa brojevima igrača unetim u zapisnik.

Pravila 4.1.3, 4.2.2, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.5.4, 15.9.2

4.23

Tokom pravilnog prekida igre, ekipa A, koja je primala servis, zahtevala je zamenu.

Tokom ovog prekida, ekipa B je kažnjena, što je prouzrokovalo rotaciju ekipe A za jednu poziciju. Nakon toga, ekipa A je zahtevala novu zamenu.

Da li je to dozvoljeno?

Tumačenje:

Da, budući da je postojalo okončano nadigravanje (kako ga pravila definišu) između dva zahteva za zamenu.

Pravila 6.1.3, 15.2.3

4.24

Pri proveru početne postave, drugi sudija je primetio da je broj libera upisan na listić za početnu postavu. Zatražio je od trenera da ispravi listić i obavestio o tome zapisničara. Utakmica je, nakon toga, počela. Da li je ovo bio pravilan postupak?

Tumačenje:

Da, bio je to pravilan postupak. U ovom slučaju, drugi sudija bi trebalo da zatraži od trenera da dostavi novi, ispravan listić za postavu (koji može biti izmenjen samo u poziciji u kojoj je libero greškom bio upisan). Kada drugi sudija ustanovi da ispravljeni listić odgovara početnoj postavi na terenu, daće odobrenje da libero uđe na teren.

Pravilo 7.3.5.2

4.25 VIDEO Ekipa je zahtevala zamenu koja nije odobrena zbog pogrešne tablice. Ovaj postupak je izazvao kaznu za odugovlačenje jer je ekipa već imala opomenu. Da li ekipa može da uputi novi zahtev za zamenu?	Tumačenje: Da. Kazne se smatraju okončanim nadigravanjima, tako da novi zahtev u ovom slučaju treba prihvatiti. Pravilo 6.1.3 –15.2.3
--	--

4.26 VIDEO Ekipa je želela da izvrši duplu zamenu. Jedan igrač je ušao u zonu za zamene spreman za igru, dok je drugi još uvek tražio tablicu sa brojem. Pre nego što je završeno upisivanje prve zamene, on je već bio na pravom mestu. Da li je ispravan postupak sudija da dozvole obe zamene, bez intervencije?	Tumačenje: Da. Sudije su dobro primenile postupak višestrukih zamena. Ukoliko nema pravog odugovlačenja, sudije bi trebalo da budu fleksibilne. Ovaj slučaj se razlikuje od gornjeg slučaja 4.2, gde je drugi igrač-zamena bio previše udaljen od zone za zamenu. Uputstva i instrukcije za suđenje
--	---

4.26.1 VIDEO Igrač-zamena je ušao u zonu za zamenu sa tablicom za zamene, u majici za zagrevanje. Tokom zamene na bočnoj liniji on je to shvatio, skinuo majicu i dao je igraču koji napušta teren. Da li je ovo ispravan postupak zamene?	Tumačenje: Ne. Igrač-zamena treba da bude spreman za igru u trenutku zahteva za zamenu. Igrač koji je u majici za zagrevanje se ne može smatrati spremnim za igru, stoga ovaj zahtev treba odbiti i dodeliti sankciju za odugovlačenje. Pravila: 15.10.3.1, 15.10.3.2
---	--

TAJM-AUTI

4.27 Trajanje tajm-auta je određeno na trideset sekundi. Da li se trajanje tajm-auta može prilagođavati?	Tumačenje: Da. Trajanje tajm-auta može se prilagoditi u skladu sa potrebama takmičenja. Ukoliko se koristi elektronski zapisnik, tajmer se može podesiti u skladu s tim. Pravilo 15.4.1
---	--

NEOSNOVANI ZAHTEVI

4.28 VIDEO Da li ekipa može da zahteva zamenu pre i posle tajm-auta, sve u istom prekidu igre?	Tumačenje: Ne – dok je dozvoljeno da ista ekipa zahteva dva tajm-auta u istom prekidu igre, dva uzastopna zahteva za zamenu NISU dozvoljena i drugu bi trebalo smatrati neosnovanim zahtevom. Pravila 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3.1, 15.11.1.3, 27.2.2.6
---	---

4.29 VIDEO Trener je treći put zatražio tajm-aut, što je drugi sudija odobrio. U tom trenutku, zapisničar je uočio da je ekipi odobren treći tajm-aut i o tome obavestio drugog sudiju. Koji je ispravan postupak sudija?	Tumačenje: Obično je ovo neosnovani zahtev, ali je ovde došlo do odugovlačenja. Treba odbiti i odmah prekinuti tajm-aut. Igrači se moraju vratiti na teren. Kapiten u igri mora biti obavešten da se radi o odugovlačenju i primenjuje se sankcija za odugovlačenje. Pravila 15.11.1.4, 16.1.5, 25.2.2.6
4.30 Da li je moguće dobiti neosnovani zahtev NAKON što je ekipa već dobila opomenu ili kaznu za ODUGOVLAČENJE?	Tumačenje: Da, moguće je. Iako je neuobičajeno, neosnovani zahtev može da sledi sankciju za odugovlačenje – to nije eskalacija odugovlačenja! Pravila koja se tiču neosnovanog zahteva i odugovlačenja vrlo konkretno navode šta predstavlja neosnovani zahtev, a šta predstavlja odugovlačenje. Stoga, iako je ekipa već bila sankcionisana za odugovlačenje, neki postupci su SAMO neosnovani zahtevi i nemaju veze sa ranijim odugovlačenjem. Pravila 15.5, 16.1
4.30.1 Da li je dozvoljeno zahtevati tajm-aut ili zamenu igrača ukoliko je zahtev za prekid igre već odbijen i sankcionisan opomenom za odugovlačenje?	Tumačenje: Ne. U ovakvoj situaciji ekipa mora da čeka do završetka sledećeg okončanog nadigravanja kako bi zahtevala novi prekid igre. Ukoliko ekipa ipak uputi zahtev, ne bi ga trebalo smatrati neosnovanim zahtevom, već ekipu samo treba podsetiti na to. Pravilo 15.2.4, Uputstva i instrukcije za suđenje

POVREDE

4.31 VIDEO Da li je igraču dozvoljeno da igra ako mu ide krv iz nosa?	Tumačenje: Ne. Sudije moraju da budu oprezne ako dođe do povrede igrača praćene krvarenjem. Ukoliko momentalna medicinska intervencija ne sanira povredu, igrač mora biti zamenjen ili promenjen liberom dok krvarenje ne prestane i krv se ne ukloni sa uniforme. Igraču-zameni mora biti dozvoljeno razumno vreme da skine trenerku i uđe na teren. Prihvatljiv postupak za prvog sudiju je da ne dodeljuje ni sankciju za odugovlačenje niti da traži od ekipe da zahteva pravilan prekid igre. Pravila 4.4, 15.5, 15.10.2, 15.10.3.1, 17.1.1
--	---

4.32 [VIDEO](#)

Libero je povredio šaku dok je igrao u odbrani. Nakon kraće terapije, libero je izjavio da je sposoban da nastavi igru. Sudija je dao znak da se igra nastavi, sa liberom u postavi. Da li je odluka prvog sudije bila ispravna?

Tumačenje:

Odluka prvog sudije je bila ispravna. Zbog bezbednosti igrača, prvi sudija mora da prekine nadigravanje čim dođe do povrede i dozvoli lekaru ekipe i/ili stručnoj medicinskoj pomoći da uđe na teren. Ukoliko se čini da je povreda ozbiljna, igrača treba izvesti sa terena, radi bezbednog oporavka. Ono što prvi sudija najpre treba da uradi je da dozvoli igraču i/ili lekaru ekipe razumno vreme da utvrde ozbiljnost povrede, ali i da ograniči vreme do traženja zamene.

Pravila 15.7, 17.1.2

4.33 [VIDEO](#)

Došlo je do nezgode tokom zamene igrača, što je izazvalo krvarenje iz nosa igrača-zamene. Koji je pravilan postupak?

Tumačenje:

Pre svega, sudija treba da zatraži lekarsku pomoć. Neophodno je zaustaviti igru. Ukoliko igrač ne može da se oporavi, treba poništiti zamenu ili ekipa može da izabere drugog zamenskog igrača. Pošto igra nije nastavljena, zamena se ne smatra potvrđenom.

Pravilo 15.2.3, 15.7

4.34

Kapiten ekipe se povredio pre početka utakmice. Šta treba uraditi u toj situaciji?

Tumačenje:

Postupak je određen trenutkom povrede. Osnovni princip dat je u Pravilu 4.1.3: kada treneri i kapiteni ekipa potpišu zapisnik, nakon žreba, sastav ekipe upisan u zapisnik se više ne može menjati (osim kada se libero povredi, nije u mogućnosti da nastupi, a trener želi da odredi originalnog kapitena ekipe za novog libera). Prema ovome, ukoliko se povreda kapitena ekipe dogodi **pre** žreba, i on ne može da nastupi, trener treba da odredi novog kapitena ekipe, kome se stavlja kapitenska traka ispod broja na dresu i čiji se broj zaokružuje u zapisniku. Ovaj novi kapiten ekipe imaće sve obaveze i prava kapitena (npr. predstavljajući svoju ekipu na žrebu). Ukoliko se povreda kapitena ekipe dogodi **posle** žreba, trener nema pravo da odredi novog kapitena ekipe. Međutim, trener bi trebalo da odredi „opšteg kapitena u igri“, koji preuzima prava i obaveze originalnog kapitena ekipe i potpisuje zapisnik na kraju utakmice. U obe situacije, treba uneti u zapisnik da je došlo do povrede.

Pravila 4.1.3, 5.1, 5.2.1, 5.2.2

4.35 VIDEO Koji je pravilan postupak ukoliko povređeni igrač nije u stanju da izvede zamenu formalno kroz zonu za zamene (npr. iznose ga sa terena)?	Tumačenje: Kako bi svima bilo jasno da dolazi do zamene, igrač-zamena treba da uzme tablicu sa brojem povređenog igrača i uđe u zonu za zamene. Zatim treba da preda tablicu drugom sudiji koji je vraća ekipi. Pravila 15.10.1, 17.1.1
4.36 VIDEO U toku nadigravanja, dve igračice Japana pale su na pod. Time je protivničkom timu verovatno uskraćena mogućnost da osvoji to nadigravanje. Da li sudije treba odmah da prekinu nadigravanje?	Tumačenje: Prema najnovijim Uputstvima i instrukcijama za suđenje, pre nego što prekinu nadigravanje, sudije treba da sačekaju kako bi utvrdile da li je zaista došlo do povrede, osim u slučaju da postoji očigledna opasnost od dodatne povrede ili povređivanja drugih igrača. Pravilo 17.1.1, Uputstva i instrukcije za suđenje: pravilo 13 tačka 3
4.37 VIDEO Igrač ekipe na desnoj strani shvata da će njegova ekipa verovatno izgubiti nadigravanje i pada na pod. Kako bi sudije trebalo da postupe u ovoj situaciji?	Tumačenje: Prema najnovijim uputstvima, sudije treba da prekinu nadigravanje samo u slučaju povrede s krvarenjem ili traume, i ukoliko postoji očigledna opasnost da bi igrač pretrpeo dodatnu povredu ili izazvao povredu saigrača. Pošto nadigravanja često ne traju duže od pet sekundi, kratko uzdržavanje od automatskog zvižduka može sprečiti buduće ponavljanje ovakvih situacija. Očigledna simuliranja treba tretirati kao nesportsko ponašanje. Pravilo 17.1.1, Uputstva i instrukcije za suđenje: pravilo 13 tačka 3

4.38 Pre početka trećeg seta utakmice, prvi sudija je ekipama dao znak da zauzmu svoja mesta na terenu. Jedna od ekipa se nije odazvala. Pošto su presporo reagovali, prvi sudija im je dao opomenu za odugovlačenje. Ekipa se tada pojavila na terenu. Da li je prvi sudija ispravno reagovao?	Tumačenje: Da, prvi sudija je ispravno reagovao. Ekipe moraju biti pozvane da zauzmu svoja mesta na terenu. Ako se ne odazovu, prvi sudija mora da im dodeli opomenu za odugovlačenje. Ukoliko se ekipa i pored toga ne odazove, sledi kazna za odugovlačenje. Ukoliko ni to ne urodi plodom, smatra se da je ekipa odbila da igra, proglašava se poraženom službenim rezultatom i utakmica se registruje kao izgubljena za tu ekipu. U tom slučaju, rezultat bi bio 0:3 (0:25, 0:25, 0:25). Ukoliko se ekipa sporo vraća na teren posle tajm-outa, treba primeniti isti postupak. Pravila 6.4.1, 16.1
4.39 Da li će ekipa biti sankcionisana za odugovlačenje ako se grupiše i savetuje na sredini terena?	Tumačenje: Nema potrebe da prvi sudija dodeli više vremena nego što je igračima potrebno da zauzmu svoja mesta za nastavak igre. Međutim, mora dozvoliti odgovarajući entuzijazam i radovanje, ali ne sme dozvoliti odugovlačenje igre. Prvi sudija treba da podstakne ekipu da zauzme svoju poziciju. Ukoliko primeti da igrači koriste ovakvo ponašanje kao taktiku za stalno odugovlačenje igre, ekipu treba sankcionisati za odugovlačenje. Na velikim takmičenjima koristi se tajmer koji odbrojava 15 sekundi kako bi se regulisalo vreme između nadigravanja. Međutim, i kada se koristi tajmer, serveru uvek mora biti dozvoljeno osam sekundi od trenutka zvižduka sudije da započne izvođenje servisa. Pravila 16.1.2, 16.1.5

4.40

Igrač je odbio da igra zbog vlažnog mesta na podu koje je posledica „upijača” njegovog saigrača.

Kako prvi sudija treba da reaguje?

Tumačenje:

U ovom slučaju ključno je voditi se zdravim razumom.

Odgovornost je prvog sudije da proceni da li igrači zahtevima za brisanjem poda očigledno odugovlače igru i, ukoliko je nepohodno, da dodeli sankciju za odugovlačenje zbog takvog ponašanja. Kada prvi sudija proceni da je neophodno da brisači obrišu pod, on to može zahtevati od njih. Prvi sudija je zadužen za potpunu kontrolu na utakmici.

Pravila: 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2

4.41

Tokom pauze između setova, cela ekipa je otišla u svlačionicu i vratila se posle pet minuta. Prvi sudija im je dodelio sankciju za odugovlačenje i igra je nastavljena.

Da li je ovo bila odgovarajuća reakcija sudije?

Tumačenje:

Najpre, ekipi nije dozvoljeno da napusti takmičarski prostor bez odobrenja sudija. U svakom slučaju, nakon dva i po minuta, drugi sudija bi trebalo da ode do ekipe i podseti ih da se odmah vrate na teren, kako ne bi izgubili utakmicu službenim rezultatom. Kada se vrate na teren, prvi sudija bi trebalo da im dodeli sankciju za odugovlačenje.

Pravila 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1

4.42

Kako prvi sudija treba da reaguje ako gledaoci prekinu utakmicu?

Tumačenje:

Prvi sudija treba da prekine utakmicu, a organizator ili tehnički delegat FIVB-ja treba da preduzmu mere za ponovno uspostavljanje reda. Ova vrsta prekida mora biti zabeležena u zapisniku.

Pravila 17.2, 17.3

4.43 VIDEO

Tokom četvrtog seta, pri rezultatu 27:27, prvi sudija je kaznio crvenim kartonom libera ekipe u belim dresovima zbog neuljudnog ponašanja prema prvom sudiji (rezultat je sada 27:28 za ekipu u crnim dresovima). Nakon te odluke prvog sudije, trener ekipe u belim dresovima nije želeo da nastavi igru i povukao je ekipu sa terena u znak protesta protiv odluke prvog sudije da kazni libera. Nakon ove reakcije trenera, prvi sudija mu je pokazao crveni karton, čime su taj set i cela utakmica završeni. Da li je odluka prvog sudije bila ispravna?

Tumačenje:

Odluka prvog sudije da dodeli crveni karton nije ispravna. Sudija je trebalo da pozove kapitena ekipe koja je odbila da nastavi igru do sudijske platforme i zamoli je da vrati ekipu na teren radi nastavka utakmice. Ukoliko ekipa ne bi reagovala na poziv sudije i nastavila da odbija da igra, sudija bi trebalo ili najpre da sankcioniše ekipu zbog odugovlačenja, ili da proglasi ekipu poraženom službenim rezultatom zbog neodazivanja da igra.

Pravila 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2

4.44 VIDEO Nakon „upijača“, koji je igrač napravio u slobodnoj zoni iza osnovne linije, lopta je, krećući se nazad ka terenu, pogodila kran sa kamerom koji se nalazio unutar vazdušnog prostora za igru. Sudije bi trebalo da prekinu igru. Kako bi prvi sudija trebalo da tretira ovu akciju – kao „loptu U AUTU“ ili kao „spoljno ometanje“?	Tumačenje: U okviru prostora za igru, igrači imaju prednost prilikom odigravanja. Ukoliko lopta pogodi spoljni predmet ili osobu koji prodiru u prostor za igru iz spoljnog prostora, npr. kran TV kamere, to bi trebalo smatrati „spoljnim ometanjem“ i nadigravanje bi trebalo ponoviti. Na snimku se vidi da je libero bio spreman da odigra loptu i nastavi nadigravanje, ali ga je u tome sprečila kamera na kranu. Ovo treba smatrati „spoljnim ometanjem“ i nadigravanje se mora ponoviti. Međutim, da je lopta lošim upijačem upućena ka gledaocima, bez mogućnosti da je bilo koji igrač odigra, sudija to ne bi trebalo da smatra spoljnim ometanjem, već bi trebalo da dosudi loptu U AUTU. Pravilo 17.2
4.45 VIDEO Tokom pripreme za napad, srednji bloker je ostao bez jedne patike, koja je pala u prednju zonu. Smečovao je loptu, a zatim je njegova ekipa izgubila nadigravanje. Nakon završetka nadigravanja, srednji bloker je zatražio da ponovo obuže patiku. Sudije nisu reagovala ni tokom ni nakon nadigravanja. Koji je ispravan postupak sudija u ovakvoj situaciji?	Tumačenje: Osnovno načelo je bezbednost igrača. Ukoliko sudije procene da patika, kao deo opreme igrača, predstavlja opasan predmet, treba da prekinu igru. S obzirom da je bilo jasno da igrač nije namerno ostao bez patike, njegov zahtev da je ponovo obuže se ne može smatrati odugovlačenjem. Pravilo 17.2
4.46 VIDEO Ukoliko igrač koji trči da odigra loptu udari u sudijsku platformu, da li nadigravanje automatski treba prekinuti i ponoviti?	Tumačenje: Ne. Sudija treba da proceni da li ovaj udarac ima uticaja na njegovu/njenu aktivnost i da li je izazvao povredu igrača. Ukoliko sudija ne može normalno da nastavi posao, nadigravanje bi trebalo prekinuti i ponoviti. Ukoliko udarac ne dovede do ometanja, treba pustiti da se nadigravanje nastavi bez prekida. Pravilo 17.2

4.47 VIDEO

Nakon video provere, navijači tima koji je gubio prišli su uz teren kako bi izrazili nezadovoljstvo rezultatom.

Kako bi sudije trebalo da reaguju?

Tumačenje:

U ovom slučaju, drugi sudija je reagovao naročito pribrano, u skladu sa našim smernicama o „umeću suđenja“, i mirno uputio navijače da se vrate na svoja mesta. Ukoliko bi protesti bili većeg obima, sudije imaju ovlašćenje da prekinu utakmicu i zatraže od organizatora da uspostavi red.

Pravilo 23.2.3

4.48 VIDEO

Tokom igre, usled nepažnje skupljača lopti, druga lopta je ušla na teren. Ni prvi ni drugi sudija to nisu primetili. Nakon što je nadigravanje okončano, prvi sudija je odlučio da se nadigravanje ponovi zbog spoljnog ometanja. Da li je to bila ispravna odluka?

Tumačenje:

Ne, to nije bila ispravna odluka jer je lopta ušla na teren na samom kraju nadigravanja, ne ometajući igru niti predstavljajući rizik od povrede igrača.

Osnovno načelo je bezbednost igrača.

Dakle, ako sudije primete da je druga lopta na terenu ili da se približava terenu, moraju da prekinu nadigravanje.

Ako je drugu loptu na teren namerno poslao član ekipe, filozofija ostaje ista, ali se to mora smatrati agresivnim ponašanjem koje dovodi do odstranjenja tog člana. Kao što je navedeno u slučaju 8.2, ukoliko prvi sudija proceni da je došlo do opasne situacije ili da postoji realan uticaj na nastavak igre, on mora odmah da zaustavi igru i ponoviti nadigravanje. S druge strane, ukoliko nema uticaja na ishod nadigravanja ili je nadigravanje već okončano, nema potrebe za ponavljanjem.

Sudije moraju biti sposobne da razlikuju ove dve odvojene situacije.

Pravilo 17.2

4.49 VIDEO

Trener je presreo loptu upućenu udarcem u napadu protivnika, blizu bočne linije, na takav način da nije bilo jasno da li bi lopta, da nije bilo presretanja, pala u polje ili van njega.

Šta bi prvi sudija trebalo da uradi u ovom slučaju?

Tumačenje:

Prema pravilima, kada lopta upućena udarcem u napadu pogodi trenera protivničke ekipe u slobodnoj zoni, smatra se loptom „u autu“.

Međutim, ukoliko trener presretne loptu blizu linije, a sudije/linijski sudija zbog toga nisu u mogućnosti da utvrde tačno mesto pada lopte, lopta se mora smatrati loptom UNUTRA, a treneru se izriče usmena opomena. Ukoliko je trener ranije u toku utakmice već sankcionisan, nova sankcija mora biti strožija, u skladu sa skalom sankcionisanja.

Pravilo 17.2

5.1 Da li libero ima pravo da uđe u igru bez dozvole drugog sudije, nakon provere početnih postava pre početka seta?	Tumačenje: Da, ima pravo. Igrač početne postave mora biti na terenu za vreme provere postave ekipe. Čim drugi sudija proveri postavu ekipe, libero može ući umesto igrača zadnje linije. Pravila 19.3.2.4, 19.3.2.8, 24.3.1
5.2 Ekipa je iskoristila sve pravilne zamene u setu kada je igrač na terenu isključen, a libero je sedeo na klupi. Kako treba nastaviti utakmicu?	Tumačenje: Libero upisan u zapisnik nikada ne može da postane regularni igrač na utakmici. Međutim, može se izvršiti izuzetna zamena (koja ne uključuje libera), ukoliko trener odluči da iskoristi tu mogućnost, ali u tom slučaju isključeni igrač ne bi imao pravo da se vrati u igru kasnije tokom utakmice. Pravila 6.4.3, 15.7, 15.8
5.3 Da li je liberu dozvoljeno da uđe u igru postupkom pravilne zamene i zauzme mesto povređenog igrača?	Tumačenje: Ne. Libero ne sme da učestvuje u zamenama, ni pravilnim ni izuzetnim. Pravila 15.5, 15.7, 17
5.4 Libero je ušao na teren umesto igrača broj 5. Libero je isključen do kraja seta. Koji je ispravan postupak da se utakmica nastavi?	Tumačenje: Ako ekipa ima dva libera, trener može odmah izmeniti kažnjenog, aktivnog Libera drugim liberom, ili igračem broj 5. Ukoliko ima samo jednog libera, ekipa može da izabere: - da se igrač broj 5 vrati u igru na mesto libera i da igraju bez libera do kraja tog seta, ili - trener može da odredi igrača koji u trenutku određivanja nije na terenu za novog libera i novoodređeni libero može odmah i direktno da uđe u igru umesto isključenog libera (koji nema pravo da nastupi do kraja utakmice). Pravila 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8
5.5 VIDEO Da li promena igrača sa liberom može da se odigra u isto vreme kad i zamena igrača?	Tumačenje: Da – jer „promena igrača sa liberom“ nije isto što i „zamena igrača“ i obrnuto. Pravila 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8

5.6 VIDEO Libero se promenio sa igračem u poziciji 1 kada je sudija već dao znak za naredni servis, ali pre samog servisnog udarca. Koja je ispravna reakcija prvog sudije?	Tumačenje: Ako se ovo događa pri put na utakmici, prvi sudija treba da dozvoli da se celo nadigravanje odigra bez prekida. Posle nadigravanja, treba da informiše kapitena u igri da to nije ispravan postupak. Svako sledeće kašnjenje promene igrača sa liberom treba sankcionisati odgovarajućom sankcijom za odugovlačenje i to odmah, prekidajući nadigravanje. <u>Međutim, promena igrača sa liberom ostaje na snazi.</u> Ukoliko je promena izvršena <u>posle servisnog udarca</u>, prvi sudija bi trebalo da dosudi pozicionu grešku. Pravilo 19.3.2.5
5.7 Ekipa je napravila nepravilnu promenu igrača sa liberom, ali je ona primećena pre servisnog udarca. Kako treba postupiti u ovom slučaju?	Tumačenje: Kada se to primeti, drugi sudija će upotrebiti pištaljku da igrača pozove nazad. Nepravilna promena će biti poništena, a ekipa sankcionisana za odugovlačenje. Ukoliko se to primeti tek nakon što je igra nastavljena, posledice su iste kao za nepravilnu zamenu. Pravila 19.3.2.1, 19.3.2.9, 23.2.3
5.8 Trčeći za loptom, jedini libero ekipe (koji je promenio igrača broj 4) je povredio nogu i nije mogao da nastavi igru. Trener je odlučio da odredi novog libera i da to bude igrač broj 4. Da li je to moguće?	Tumačenje: Ne direktno, jer je igrač na čije mesto je ušao libero izuzet iz postupka ponovnog određivanja u trenutku zahteva za ponovno određivanje. Ukoliko trener želi da igrač broj 4 bude novoodređeni libero, taj igrač najpre mora da se vrati na teren umesto povređenog libera i bude zamenjen pravilnom zamenom. Tada može da uđe na teren kao novi libero, ali tek nakon jednog okončanog nadigravanja, jer bi druga promena libera i igrača u istom prekidu igre bila nepravilna. Pravila 19.1.3, 19.3.2.2, 19.3.2.8, 19.4.2
5.9 Da li je dozvoljeno biti trener i libero ekipe u isto vreme?	Tumačenje: Da. Pravila ne zabranjuju da libero bude trener. Pravilo 5.2.3.4

5.10 Kapiten ekipe se povredio na terenu i morao je biti zamenjen. Trener je zahtevao da libero postane novi kapiten u igri. Da li je ovo dozvoljeno?	Tumačenje: Ovo je dozvoljeno. Prema pravilima, bilo koji libero može da bude kapiten ekipe ili kapiten u igri. Pravilo 5
5.11 Greška dvojice igrača dovela je do toga da igrač koji se promenio sa liberom na kratko napusti teren (ovaj događaj još nije bio upisan na list za kontrolu libera), ali su igrači momentalno sami ispravili grešku i vratili se. Da li se ovo računa kao promena?	Tumačenje: Ne, ovo se ne računa u promene, jer između dve promene igrača sa liberom mora da protekne jedno okončano nadigravanje. Ovo je bila očigledna greška, ali je ne treba smatrati prekršajem. Pravila 19.3.2.1, 19.3.2.2
5.12 Ekipa je zaboravila da izvrši promenu igrača sa liberom kada se rotirao u prednju zonu, na poziciju 4. Šta je ispravan postupak sudija kada uvide ovu očiglednu grešku?	Tumačenje: Libero nema pravo da igra u prednjoj liniji i mora da napusti teren kada rotira u poziciju 4. Prvi sudija treba da sačeka sa znakom za izvođenje sledećeg servisa neko razumno vreme. Ukoliko promena igrača sa liberom još nije izvršena, potrebno je podsetiti ekipu na ovu obavezu i izvršiti promenu, a zatim sankcionisati ekipu zbog odugovlačenja koje su izazvali. Pravila 19.3.1.1, 28.2.2.1, 28.2.2.2
5.13 Libero je promenjen i odmah vraćen na teren (bez nadigravanja između dve promene). Da li je ovo dozvoljeno?	Tumačenje: Ne. Ovo je tipičan primer nepravilne promene libera. U trenutku druge promene libera, drugi sudija treba da je odbije, a prvi sudija treba da dodeli odgovarajuću sankciju za odugovlačenje. Tamo gde postoji pomoćnik zapisničara, njegova je obaveza da proverava promene sa liberom. U ovom slučaju, on treba da pritisne sirenu, ukazujući na grešku koja je napravljena. Pravila 19.3.2.9, 23.2.3
5.14 Libero je promenjen regularnim igračem. Nakon servisa, jedna od rezervnih lopti je ušla u teren i nadigravanje je prekinuto. Pre zvižduka za ponovljeno nadigravanje, libero je pokušao da uđe na teren, umesto igrača sa pozicije 6. Drugi sudija ga je pozvao nazad. Da li je ovo ispravna reakcija drugog sudije?	Tumačenje: Da, ovo je ispravna reakcija drugog sudije. Ovo je primer nepravilne promene libera, jer nije bilo <u>okončano</u> nadigravanja između dve promene sa liberom. U trenutku druge promene libera, drugi sudija treba da je odbije, a prvi sudija treba da dodeli odgovarajuću sankciju za odugovlačenje. Pravilo 19.3.2.1

5.15

Libero ekipe se povredio tokom utakmice i drugi sudija je dozvolio lekaru, da, uz prisustvo trenera, uđe na teren kako bi se utvrdila ozbiljnost povrede. Odlučeno je da se libero izvede sa terena, a u igru se vrati igrač umesto kojeg je libero ušao. Pošto je napustio teren, libero je, tvrdeći da se oporavio, insistirao da se vrati na teren da igra. Sudije su dozvolile liberu da se vrati na teren i nastavi utakmicu. Da li je to bilo ispravno?

Tumačenje:

Ne, to se nije smelo dozvoliti. Iako se radilo o povredi, libero je mogao da bude zamenjen pravilnom „promenom“. Takođe, libero i dalje ima pravo da učestvuje u utakmici, sve dok se ne proglasi nesposobnim za nastavak igre (**Pravilo 19.4.2**).

U opisanoj situaciji napravljena je greška zato što su se odigrale dve uzastopne promene igrača sa liberom, bez nadigravanja između njih. Ovo je slučaj nepravilne promene libera.

Pravila 19.3.2.1, 19.3.2.8

5.16

Libero ekipe A je povredio ruku u toku utakmice i određen je novi libero. Povređeni libero je sedeo na klupi do kraja utakmice. Da li je to trebalo dozvoliti?

Tumačenje:

Da. Igrač je bio pokretan i nije predstavljao smetnju ili opasnost za sebe ili saigrače. Ovo je ključno u tumačenju pravila. Igraču treba dozvoliti da sedi na klupi. Ukoliko igraču treba da se ukaže pomoć, lekaru ekipe bi trebalo sugerisati da smesti igrača iza klupe za rezervne igrače, ili na obezbeđeno mesto, izvan takmičarskog kontrolnog prostora.

Dijagram 1a, Definicije, Pravilo 19.3.2.8

5.17

Kada može da dođe do dve promene sa liberom od strane iste ekipe u istom prekidu igre?

Tumačenje:

Samo u dva slučaja može doći do dve promene sa liberom u istom prekidu igre.

1. kada je dodeljena kazna
2. kada, odmah nakon ulaska libera na teren, nadigravanje ne bude okončano zbog povrede aktivnog libera.

Pravila 6.1.3, 19.3.2.1

5.18

Aktivni libero se požalio da se ne oseća dobro. Da li je dozvoljeno određivanje novog libera?

Tumačenje:

Ako ekipa ima dva libera, u slučaju povrede ili bolesti aktivnog libera, on može biti izmenjen drugim liberom. U slučaju kada ekipa ima samo jednog libera, ili drugi libero postane nesposoban za igru, moguće je određivanje novog libera.

Pravilo 19.3.2.2

5.19

Zapisničar je ubeležio libera pod brojem 15, umesto pod brojem 5. Trener i kapiten ekipe su potpisali spisak igrača. Šta treba da se dogodi ako se ovo primeti?

Tumačenje:

Ovo je administrativna greška koja neće imati posledice za ekipu. Zapisničar će ispraviti broj i to će upisati u zapisnik, u rubriku „Primedbe“.

Pravilo 19.1.2

5.20

U prvom setu utakmice, libero ekipe A je igrao u dresu iste boje i dizajna kao ostali igrači ekipe. Pre početka drugog seta, trener ekipe B je protestovao zbog ove situacije. Koja je ispravna odluka?

Tumačenje:

Budući da pogrešan dres nije uticao na igru, rezultat prvog seta se neće poništavati i ekipi A neće biti dodeljene sankcije. Tehnički delegat FIVB-ja će odlučiti da li libero mora da promeni dres.

Pravilo 19.2**5.21**

Dva igrača su pokušavala da blokiraju protivnički napad i skočili su na mreži. Libero je takođe skočio, između njih, ali mu, ni u jednom trenutku, nijedan deo tela nije bio iznad gornje ivice mreže. Ipak, drugi sudija je dosudio grešku pokušaja blokiranja libera.

Da li je ova odluka bila ispravna?

Tumačenje:

Odluka nije bila ispravna. Budući da ni u jednom trenutku nijedan deo tela libera nije bio iznad gornje ivice mreže, njegov skok se nije mogao smatrati pokušajem blokiranja.

Pravila 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3, 14.1.4, 14.6.6**5.22**

Libero je izašao iz igre. Serveru je dosuđeno odugovlačenje servisa (8 sekundi). Da li libero sada ima pravo da se vrati na teren?

Tumačenje:

Da, ima pravo. Ovaj servis (greška) se smatra okončanim nadigravanjem. Stoga, liberu će biti dozvoljeno da se promeni sa igračem.

Pravila 6.1.3, 19.3.2.1, 19.3.2**5.23**

Trener je proglasio jedinog libera nesposobnim za nastavak igre i zahtevao je da odredi novog libera. Ko može biti određen za novog libera i kada?

Tumačenje:

Bilo koji igrač, koji se nalazi na klupi u trenutku zahteva za ponovno određivanje, sa izuzetkom igrača na čije mesto je ušao libero, može biti određen za novog libera. Originalni libero nema pravo povratka u igru do kraja utakmice. Ukoliko trener želi da igrač na čije mesto je ušao libero bude novi libero, najpre mora da ga zameni pravilnom zamenom. Ukoliko je aktivni libero proglašen nesposobnim da igra, mora biti promenjen igračem umesto koga je ušao u igru, a novi libero ima pravo da uđe na teren tek nakon jednog okončanog nadigravanja.

Pravila 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4

5.24 VIDEO

Ekipa je imala dva libera upisana u zapisnik, broj 11 i broj 16. Libero broj 16 je nosio dres boje i dizajna kao ostali igrači. Ekipa je zahtevala zamenu i igrač broj 16 se pojavio u zoni za zamene kako bi zamenio igrača na terenu. Zapisničar je odmah signalizirao da je zahtev nepravilan. Kako treba nastaviti utakmicu?

Tumačenje:

Libero nema pravo da učestvuje u zamenama, ni običnim ni izuzetnim. Stoga bi zahtev za zamenu trebalo smatrati nepravilnim. S obzirom da je ovo otkriveno pre nego što je igra nastavljena, zahtev treba odbiti i dodeliti sankciju za odugovlačenje ekipe koja je učinila grešku. Libero, takođe, treba da promeni dres. Sudije moraju pažljivo da kontrolišu ekipe i njihovu uniformu, upoređujući igrače i brojeve dresova pre utakmice, kako bi izbegli ovakve situacije.

Pravila 15.5.1, 15.7, 16.1.3, 19.2

5.25

Ekipa je imala dva libera upisana u zapisnik. Nakon drugog seta, trener je proglasio **oba** libera nesposobnim da nastave igru i odredio jednog novog libera da ih zameni. Da li je ovo dozvoljeno?

Tumačenje:

Da, dozvoljeno je. Nije zabranjeno proglasiti oba libera nesposobnim da nastave igru u isto vreme. Nijedan od njih dvojice ne može da se vrati u utakmicu nakon novog određivanja, ali imaju pravo da sede na klupi ili da budu u prostoru za zagrevanje.

Pravila 19.4.2.1, 19.4.2.2

5.26 VIDEO

Braneci se od „kuvanja“ tehničara ekipe B, libero ekipe A je odigrao loptu prstima jedne ruke iznad glave, stojeći u prednjoj zoni. Tu loptu je smećovao njegov saigrač, pri čemu je u trenutku udarca lopta u potpunosti bila iznad gornje ivice mreže. Šta treba razmatrati prilikom donošenja odluke da li je ova akcija bila dozvoljena ili ne?

Tumačenje:

U skladu sa suštinom pravila, ukoliko se akcija libera izvede otvorenim prstima, kao klasično, namerno „dizanje“ lopte, to se smatra greškom. Međutim, ukoliko libero štiti telo/lice, a ne „podizhe“ loptu, to bi trebalo smatrati dozvoljenim odigravanjem.

Pravila 13.3.6, 19.3.1.4

5.27 NOVO VIDEO

Libero, koji se nalazio u prednjoj zoni, odigrao je loptu klasično, prstima iznad glave. U trenutku odigravanja, jednom nogom je zakoračio iza linije napada, dok je drugu nogu podigao u vazduh. Njegov saigrač je potom izveo napad udarajući loptu iznad vrha mreže. Prvi sudija je ovu akciju dosudio kao grešku i nadigravanje je pripalo protivničkom timu. Da li je njegova odluka bila ispravna?

Tumačenje:

Da. U takvoj situaciji računa se poslednji kontakt libera sa podom. Ovo načelo primenjuje se i u slučaju servisa iz skoka i napada iz zadnje linije. Iako je leva noga libera u vazduhu, njen poslednji kontakt sa podom bio je UNUTAR zone napada. Stoga, izvođenje napada ovom loptom predstavlja grešku ukoliko se lopta u trenutku udarca nalazi u potpunosti iznad gornjeg ruba mreže.

Pravila 13.3.6, 19.3.1.4

6.1

Prvi sudija je opomenuo igrača zbog manjeg prekršaja pravila o ponašanju, primenjujući direktno NIVO 2 postupka o manjim prekršajima i pokazujući tom igraču žuti karton koji se upisao u zapisnik.

Da li je ovo ispravna reakcija prvog sudije?

Tumačenje:

To je ispravna reakcija sudije. Prvi sudija mora da kontroliše takve manje prekršaje. Žuti karton mora biti evidentiran.

Prvi sudija može dati i usmenu opomenu ekipi preko kapitena u igri (nivo 1) ukoliko je manji prekršaj opšte prirode.

Takođe, u zavisnosti od ozbiljnosti manjeg prekršaja, sudija može odmah da primeni nivo 2 pokazujući žuti karton direktno odgovornom igraču ili članu ekipe preko kapitena u igri.

Pravila 21.1, 21.2

6.2

Drugi sudija je primetio pokušaj varke (bloker je povukao mrežu) i dosudio nadigravanje za ekipu koja je napadala. Nakon toga, prvi sudija je opomenuo protivničkog igrača dodeljujući mu žuti karton.

Da li je ovo odgovarajuća sankcija za njega?

Tumačenje:

Odluka prvog sudije nije bila ispravna.

Trebalo je dosuditi nadigravanje u korist ekipe koja je napadala, jer je protivnički igrač dodirnuo mrežu i time ometao igru.

Bloker je zatim trebalo da dobije **kaznu** za neuljudno ponašanje, zbog pokušaja obmanjivanja sudija.

Pravila 21.2.1, 21.3

6.3

Trener ekipe A je ustao na kraju nadigravanja i mahnio rukama na način koji sugeriše da je zgrožen odlukom sudije.

Da li je ovo dozvoljeno?

Tumačenje:

Treneru treba dozvoliti da izražava određene normalne reakcije, a sudija bi u takvim situacijama trebalo samo da ga smiri, bez ikakvih drugih posledica.

Međutim, ukoliko je reakcija trenera ocenjena kao manji prekršaj koji je dostigao nivo 2, prvi sudija treba da ga opomene pokazivanjem žutog kartona. U ponovljenom slučaju, trenera treba kazniti crvenim kartonom zbog neuljudnog ponašanja.

Pravila 5.2, 21.1, 21.2, 21.3

6.4

U pauzi između setova, prvi sudija je dodelio kaznu (crveni karton) zbog neuljudnog ponašanja ekipi A, koja je imala početni servis u sledećem setu. Šta se zatim događa?

Tumačenje:

Sankcije dodeljene između setova primenjuju se pre početka sledećeg seta. Prema tome, pre prvog servisa, prvi sudija treba da signalizira kaznu za ekipu A. Ekipa B dobija poen, rotira se i servira. U nastavku je dat pregled prekršaja koji se mogu desiti između setova, a za koje se sankcije moraju evidentirati u zapisniku:

- Opomena članu bilo koje ekipe (žuti karton).
- Kazna dodeljena članu ekipe koja treba da servira. Ekipa koja je primala servis osvaja poen, rotira se i izvodi servis.
- Kazna dodeljena članu ekipe koja treba da prima servis. Dodeljuje se poen ekipi koja servira.
- Kazne dodeljene obema ekipama, bez obzira na redosled sankcionisanja. Svaka ekipa dobija po poen (rezultat 1:1) i obe ekipe se rotiraju za jednu poziciju. Rezultat se računa tek kada su obe ekipe kažnjene.

Pravilo 21.5**6.5** [VIDEO](#)

Po završetku nadigravanja, tehničar je povukao donju ivicu mreže. Da li je to bila greška?

Tumačenje:

Ne. Budući da se dodir mreže prikazan na snimku dogodio po završetku nadigravanja, ne može se smatrati tehničkom greškom. Sa stanovišta nesportskog ponašanja, u skladu sa Pravilom 21.3, prvi sudija je ovlašćen da sankcioniše igrače prema težini prekršaja. Povlačenje mreže je normalna, emotivna reakcija razočaranog igrača i može se kontrolisati u zavisnosti od umeća sudije. U nekim situacijama, namerno povlačenje mreže se može shvatiti kao neuljudno ponašanje, npr. kada se dogodi u toku nadigravanja kao pokušaj obmanjivanja sudija i/ili protivnika.

Pravila 21.2, 21.2.1, 21.3, Uputstva i instrukcije: Pravilo 24 tačka 7

6.6

Igrač se uputio ka prvom sudiji, burno gestikulirajući i vičući na njega, čak i nakon što ga je prvi sudija opomenuo. Kako treba tretirati ovakvo ponašanje?

Tumačenje:

Ovo bi trebalo tretirati kao nasilničko ponašanje i sankcionisati isključenjem, spojenim žutim i crvenim kartonom.

Pravila 21.1, 21.2, 21.3

6.7

Igrač je direktno isključen sa terena, bez prethodne opomene.
Kako bi trebalo tretirati sledeće manje prekršaje bilo kog drugog člana iste ekipe?

Tumačenje:

Prvi sudija treba da se trudi da spreči ekipu da dođe do nivoa ponašanja koje se sankcioniše.
Međutim, ukoliko se dogodi jasan slučaj direktnog nasilničkog ponašanja, sudija mora da isključi igrača, bez prethodne sankcije.
Prvi sudija može, nakon tog isključenja, da dodeli opomenu drugim članovima ekipe – ali kada se jednom dodeli žuti karton, on se ne može više dodeljivati nijednom članu ekipe.

Pravilo 21**6.8**

Igrač broj 5 je isključen iz seta. Gde taj igrač treba da ode nakon što napust teren?

Tumačenje:

Igrač koji je isključen mora da se vrati u svlačionicu svoje ekipe (u pratnji rezervnog sudije) i da tamo ostane do kraja seta koji je u toku. Nakon završetka seta, taj igrač se mora vratiti u takmičarski prostor.

Pravila 21.3.2.1, D9a**6.9** [VIDEO](#)

U trenutku servisnog udarca, drugi sudija je dosudio pozicionu grešku ekipi koja je primala servis. Trener te ekipe je burno protestovao i raspravljao se sa drugim sudijom, tvrdeći da su pozicije njegove ekipe bile ispravne „po novim pravilima“, a prešao je sve granice prihvatljivog ponašanja ponavljajući sudiji: „Vi ne znate pravila“.

Tumačenje:

Ovo je situacija u kojoj prvi sudija mora da zaštititi drugog sudiju. Postupci i reči trenera prevazilaze prihvatljiv nivo. Ako mu se dozvoli takvo ponašanje, trener dolazi u centar pažnje svih prisutnih. Iako je drugi sudija pokušao razumno da objasni odluku kapitenu ekipe, trener je nastavio da protestuje i pokušava da ospori odluku drugog sudije.
Prvi sudija je trebalo da sankcioniše ovakvo neuljudno ponašanje trenera kaznom.

Pravilo 21**6.10**

Posle utakmice, kapiten jedne ekipe pokazao je vrlo nesportsko ponašanje prema prvom sudiji.
Koji je ispravan postupak prvog sudije?

Tumačenje:

Igrač mora biti sankcionisan na neki način. Međutim, na FIVB događajima, budući da se utakmica ne završava poslednjim zviždukom sudija, ponašanje kapitena ekipe mora biti prijavljeno tehničkom delegatu FIVB-ja, a detalji nesportskog ponašanja uneti u zapisnik, u rubriku „PRIMEDBE“. Kontrolni komitet FIVB-ja na raspolaganju ima niz sankcija, uključujući i suspenziju sa takmičenja.

6.11 Igrač koji se promenio sa liberom je sedeo na klupi. Prvi sudija ga je sankcionisao dodeljivanjem kazne. Igrač nije prestao sa negodovanjem i još je aplaudirao sudiji. Prvi sudija ga je sankcionisao isključenjem. Isključeni igrač je nastavio sa ovakvim ponašanjem i bio je odstranjen. Koji je ispravan postupak u ovakvoj situaciji?	Tumačenje: Pošto libero ne sme da igra na mestu igrača prednje linije, isključeni ili odstranjeni igrač mora odmah da bude zamenjen, bilo pravilnom ili izuzetnom zamenom. Pri obavljanju ovog postupka, libero ne mora da napusti teren, niti ekipa mora da igra bez igrača umesto koga je libero u igri. Nakon upisivanja izrečene sankcije, trener (ili kapiten) treba da, uz pokazivanje odgovarajućeg znaka rukom, jednostavno obavesti nadležnog sudiju koji igrač će zameniti odstranjenog igrača. Ova zamena se unosi u zapisnik. Pravila 6.4.3, 15.5.2, 15.8, 21.3.3.1, 21.4.3
---	--

POGLAVLJE 7: SUDIJE I NJIHOVE NADLEŽNOSTI

7.1 Drugi sudija je rekao treneru da ne razgovara sa zapisničarom i ne ometa ga. Da li je drugi sudija ispravno postupio?	Tumačenje: Da, ovo je ispravan postupak drugog sudije. U skladu sa umećem suđenja, ukoliko drugi sudija može da reši ovu situaciju bez formalnosti, to može biti učinjeno. Pravilo 23.3.2.2
7.2 Da li rezervni igrač može da sedi na podu u prostoru za zagrevanje, umesto da stoji ili da se isteže?	Tumačenje: Da, može. Od igrača se ne zahteva da stoje u prostoru za zagrevanje. S druge strane, u ovom prostoru igrači ne smeju da sede na klupama, stolicama, prečagama i zidovima, osim ukoliko je to iz posebnih razloga dozvolio tehnički delegat FIVB-ja. Pravila 4.2.1, 4.2.3, 24.2.4, 24.2.5
7.3 Da li trener sme da zamoli zapisničara za informaciju o broju tajm-outa koje je iskoristila protivnička ekipa?	Tumačenje: Zapisničar ne bi trebalo da odgovori treneru. Uopšteno govoreći, trenerima nije dozvoljeno da traže bilo koju informaciju od zapisničara. Međutim, kada se koristi elektronski semafor na kome nije prikazan broj iskorišćenih pravilnih prekida igre, treneri imaju pravo da zamole zapisničara za ovu informaciju, ali samo za svoju ekipu i samo onda kada niti ometaju zapisničara niti odugovlače utakmicu. Pravilo 27.2.2

7.4 Da li kapiten ima pravo da upiše zvanični protest u zapisnik ukoliko o ovoj nameri nije obavestio sudiju za vreme utakmice?	Tumačenje: Ukoliko u trenutku sporne situacije, kapiten u igri nije spomenuo protest, on nema pravo da upiše zvanični protest u zapisnik na kraju utakmice. Pravila 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4
7.5 Da li se odluka sudije može promeniti čak i nakon kraja seta?	Tumačenje: Da. Do početka sledećeg seta, sudijama je dozvoljeno da isprave svoje odluke koje se tiču primene Pravila igre, ukoliko uvide da su pogrešili. Rezultat će biti ispravljen na odgovarajući način.
7.6 Nakon što je zahtev za treći tajm-aut odbijen kao neosnovan, trener se predomislio i poslao igrača na zamenu. Da li je ovo dozvoljeno?	Tumačenje: Budući da nije bilo zvižduka za izvođenje servisa, zahtev za zamenu je trebalo odobriti kao pravilan – jedino je tajm-aut bio neosnovani zahtev. Međutim, neosnovani zahtev za tajm-aut se mora upisati u zapisnik. Pravila 15.1, 15.2.1, 15.11, 16.1, 16.2, 24.2.6, 24.2.7
7.7 Za vreme tajm-auta, trener se, sa celom ekipom, nalazio u samom uglu slobodne zone, blizu prostora za zagrevanje. Da li je ovo dozvoljeno?	Tumačenje: Za vreme tajm-auta, ekipa mora da ode „u slobodnu zonu, u blizinu svoje klupe za rezervne igrače“. Drugi sudija treba da traži od ekipe da se približi svojoj klupi. Pravilo 15.4.2
7.8 Pomoćni trener je došao do bočne linije terena, pokušavajući da pomogne igračicama da nađu vlažnu mrlju. Prvi sudija je tada pozvao kapitena u igri i rekao joj da opomene pomoćnog trenera da ne napušta klupu. Da li je prvi sudija doneo ispravnu odluku?	Tumačenje: Odluka prvog sudije je bila ispravna. Pomoćnom treneru je dozvoljeno da sedi na klupi i ne sme da interveniše u toku utakmice. Samo trener sme da se kreće uz bočnu liniju terena. Pravila 5.2.3.4, 5.3.1
7.9 Nakon nadigravanja, trener je pitao drugog sudiju da li je pravi igrač njegove ekipe na mestu servera. Drugi sudija je proverio redosled rotiranja sa zapisničarom i odgovorio da je ispravan igrač spreman da servira. Prvi sudija je nastavio utakmicu. Da li je to ispravan postupak sudija?	Tumačenje: Iako je kapiten u igri jedini član ekipe kome je dozvoljeno da se obrati sudijama, ovaj kratak razgovor trenera i drugog sudije nimalo nije uticao na igru. Stoga, drugi sudija može da odgovori na određeni zahtev trenera, što je u skladu sa umećem suđenja. Pravilo 5.1.2, Uputstva i instrukcije za suđenje

7.10 VIDEO

Da li prvi sudija ima pravo da dosudi pozicionu grešku ekipi koja prima servis?

Tumačenje:

Ne. Prvi sudija NE sme da dosudi ovu grešku jer ne može da je vidi u tačnom trenutku kada je počinjena! Međutim, prvi sudija ima pravo da poništi odluku bilo kog člana sudijskog kolegijuma na utakmici.

Pravilo 23.2.1

POGLAVLJE 8: SPECIJALNI SLUČAJEVI

8.1

Ekipa B je namerno usporavala tempo igre. Kako sudija treba da reaguje u ovom slučaju?

PRINCIP:

Sudija treba da održava tempo igre na istom nivou, u okviru normalnog toka utakmice. Sudija nikada ne sme da dozvoli da bilo kakvi spoljni uticaji uspore tok utakmice i upropaste dobar nastup jedne od ekipa.

8.2

Peškir koji služi za brisanje poda ispao je jednoj igračici ekipe B na teren ekipe A. Koji je ispravan postupak sudija u ovom slučaju?

Tumačenje:

Ukoliko prvi sudija proceni da situacija predstavlja opasnost za igrače, on mora odmah da zaustavi igru i da ponovi nadigravanje. Ukoliko je, s druge strane, nadigravanje završeno i peškir nema uticaja na njegov ishod, nema potrebe za ponavljanjem.

Pravilo 17.2

8.3

Utakmica je nastavljena na drugom terenu, nakon što su se svetla u sali ugasila. Koja je pravilna odluka povodom učešća odstranjenog igrača u ponovljenom trećem setu?

Tumačenje:

Prekinuti set se poništava i ponavlja, sa istim članovima ekipe i istim početnim postavama, ali nijednom isključenom ni odstranjenom igraču nije dozvoljeno da učestvuje. Drugi igrač koji je bio u sastavu ekipe, ali se nije nalazio u početnoj postavi, mora da zauzme njegovo mesto. Pored toga, sve druge opomene/sankcije, koje su bile upisane u zapisnik do trenutka nestanka svetla, moraju se preneti u novi set.

Pravilo 17.3.2.2

8.4 VIDEO

Prolazeći pored stuba, pri vraćanju prvog udarca koji je prošao izvan antene, igrač se uhvatio za sudijsku platformu kako bi se što brže okrenuo i stigao loptu. Da li je ovo pomoć pri odigravanju?

Tumačenje:

Ne. Za procenjivanje da li je akcija dozvoljena, ključna tačka je trenutak odigravanja lopte. S obzirom da se igrač nije potpomogao u trenutku udaranja lopte, njegovo odigravanje se ne može smatrati greškom „pomoć pri odigravanju“. Ispravno i atraktivno odigravanje.

Pravilo 9.1.3

8.5 VIDEO

Nakon zamene, na osnovu ishoda video provere, prvi sudija je morao da promeni prvobitnu odluku i ponovi nadigravanje. Trener je, stoga, zatražio da se zamena poništi. Da li je ovo moguće?

Tumačenje:

Budući da je prvi sudija promenio svoju odluku, koja je i bila povod za zamenu, ovakav zahtev trenera treba prihvatiti. Trebalo bi smatrati da ekipa nije ni izvršila zamenu.

8.6 VIDEO

Tokom napada, lopta se odbila od trake na vrhu mreže (ili od bloka protivničke ekipe). Tom prilikom, antena se odvojila od mreže i već je padala kada je ekipa u crvenim dresovima ponovo odigrala loptu. Koja bi trebalo da bude odluka prvog sudije?

Tumačenje:

Snimak ukazuje na to da lopta zapravo nije dotakla blok. Međutim, u svakom slučaju, pošto se antena odvojila od mreže neznatno pre nego što je bilo koja igračica ekipe u crvenim dresovima dodirnula loptu, nadigravanje bi trebalo ponoviti. Prvi sudija je ispravno postupio što je odmah dosudio ponavljanje nadigravanja.

8.7

U trećem setu rezultat je 9:7. Iznenada je primećeno da ekipa koja je osvojila 7 poena na terenu ima dve igračice sa brojem 11. Ispostavilo se da je jedna igračica igrala prvi i drugi set sa brojem 10, kao što je i zvanično prijavljeno i uneto u zapisnik, ali je prilikom zamene mokrog dresa između drugog i trećeg seta greškom obukla dres sa brojem 11.

Nijedna od te dve igračice sa brojem 11 nije servirala tokom trećeg seta.

Prvi sudija je uputio igračicu da se presvuče i vrati svoj originalni broj, i izrekao je sankciju za odugovlačenje toj ekipi.

Da li je ovo bila ispravna odluka prvog sudije?

Tumačenje:

Da, sudija je postupio ispravno.

Trebalo je da zapisničar i drugi sudija pre početka seta primete da se u polju jedne ekipe nalaze dve igračice sa brojem 11 i da odmah isprave situaciju.

U ovoj neobičnoj situaciji, koja nije precizno uređena Pravilima igre, prvi sudija ima ovlašćenje da donese odluku o daljem postupanju.

Međutim, pošto je igračica bila zvanično upisana u zapisniku i navedena na listiću za početnu postavu sa ispravnim brojem (brojem 10), Pravilo 7 se ovde ne može primeniti.

Stoga, prvi sudija je ispravno odlučio da NE oduzima poene ekipi.

Pošto je ekipa, makar delimično, bila odgovorna za prekid utakmice, ispravno je dodeljena sankcija za odugovlačenje, a igračici naloženo da nastavi igru u dresu sa ispravnim brojem.

Utakmica se nastavlja sa rezultatom koji je važio u trenutku kada je greška otkrivena.

Ukratko:

- * prema Pravilu 23.2.3, sudija ima pravo da odluči o bilo kom pitanju u vezi sa igrom, uključujući i ona koja nisu uređena Pravilima igre
- * zameniti dres onim sa ispravnim brojem;
- * izreći ekipi sankciju za odugovlačenje.

Pravila 7.3.5.4, 23.2.3

Tehnološka pomagala se već godinama koriste u okviru FIVB-ja, njegovih konfederacija i pridruženih nacionalnih saveza. To uključuje upotrebu slušalica, elektronskog zapisnika i sistema video provere (Video Challenge System – VCS). Svaka od ovih tehnologija donosi određene dobrobiti ovom sportu, ali njihova primena zahteva punu pažnju sudija kako bi se utakmice nesmetano odvijale.

9.1 Slušalice čelendž sudije prestale su da rade usred utakmice. Koje je najbolje rešenje za nastavak utakmice uz zadržavanje funkcionisanja čelendž sistema?	Tumačenje: Trebalo bi da se rezervne slušalice nalaze kod čelendž sudije. Iako bi najbolje bilo da kompletna komunikaciona mreža ispravno funkcioniše, ukoliko rezervne slušalice nisu dostupne, čelendž sudija bi trebalo da preuzme slušalice sa funkcijom „pritisni i govori“ (push-to-talk) od zapisničara, a zapisničar u tom slučaju mora da obavlja svoj posao bez njih, komunicirajući sa sudijama pokazivanjem znakova rukama ili direktnim razgovorom sa drugim sudijom. Odluka Komisije za suđenje i pravila igre
9.2 Pomoćni trener je poslao podatke za dve zamene. Međutim, u zonu za zamenu su ušla druga dva igrača. Šta bi drugi sudija / treći sudija i zapisničar trebalo da urade?	Tumačenje: Zahtev za zamenu stupa na snagu ulaskom jednog ili više igrača-zamena u zonu za zamenu. Elektronski tablet ekipe u ovom slučaju ne može imati prednost u odnosu na Pravila igre. Tehnologija je tu da pomogne, ali ljudska greška je moguća i ne sme biti razlog za odbijanje zamene igrača. Drugi (ili treći) sudija i zapisničar jednostavno treba da dozvole zamenu igračima koji su ušli u zonu za zamenu, pod uslovom da se radi o pravilnim zamenama. Zapisničar treba da ih prihvati u elektronskom zapisniku jednu po jednu, a ne opcijom „prihvati sve“. Zapisničar, takođe, treba da kaže kroz slušalice: „prelazim na ručni unos“, kako bi mu drugi sudija ostavio malo više vremena da ručnim prevlačenjem unese nove igrače u postavu na računaru. Pravila 15.10.3.1, 15.10.4

9.3

Na jednom svetskom FIVB takmičenju, nisu korišćene numerisane tablice za zamenu igrača. Da li je ovo ispravna procedura?

Tumačenje:

Na takmičenjima vrhunskog nivoa, koja traju duži vremenski period, dozvoljeni su veći sastavi ekipa, pa brojevi igrača, na primer, mogu da idu i do 99. Usled toga, upotreba numerisanih tablica postaje nepraktična. Dodatno, i samo korišćenje tablica može prouzrokovati brojne greške, koje mogu dovesti do nepoželjnih sankcija za odugovlačenje. U takvim slučajevima, bolje je ne koristiti tablice. Međutim, u slučajevima kada se ne koriste sva tehnološka pomagala, a brojevi u ekipi su u skladu sa uobičajenom praksom, i dalje treba upotrebljavati tablice za zamenu.

Pravilo 15.10.3.3

9.4

Trener je poslao podatke za tajm-aut putem tableta, delić sekunde pre nego što je zapisničar pritisnuo taster za početak nadigravanja, a ključan je bio zvižduk prvog sudije. Igrači jednog tima su krenuli ka svojoj klupi, dok je protivnik servirao u prazno polje. Šta treba da uradi prvi sudija da sačuva integritet igre?

Tumačenje:

Prvi sudija može da primeni koncept „umeća suđenja“ kako bi se izbegla pometnja. Ova situacija izazvana je nepažnjom zapisničara, jer je sirena za tajm-aut trebalo automatski da se deaktivira pritiskom tastera za početak nadigravanja. Prvi sudija ovde može postupiti pragmatično, vešto pretvarajući znak za servis u znak za tajm-aut, zarad očuvanja imidža sporta.

Pravila: 15.11.1, 15.11.1.1, 16.1.4

9.5 [VIDEO](#)

Tokom nadigravanja, lopta je udarila u mrežu, a zatim u celosti prešla u protivnički vazdušni prostor ispod mreže, pre nego što je odigrana nazad. Ekipa koja se žalila dobila je potvrdu da je došlo do potpunog prelaza lopte ispod mreže tek kada je tražila video proveru zbog greške dodira mreže.

Tumačenje:

Pravila navode da je lopta „u autu“ kada u celosti prođe kroz prostor ispod mreže. Prema Propisima o korišćenju čelendž sistema, prva greška koja se uoči tokom video provere, čak i ako nije bila prvobitni razlog za traženje čelendža, odlučuje o ishodu nadigravanja. U ovom slučaju, iako je video provera tražena zbog greške dodira mreže, koje nije ni bilo, prvi sudija je mogao da potvrdi svoju prvobitnu odluku da je lopta odigrana dok se u celosti nalazila na strani protivničkog tima. To je greška koja je dosuđena. Sa druge strane, do ove situacije došlo je jer mreža nije bila dovoljno zategnuta. Zategnutost mreže mora da se proveri i popravi pre utakmice, kao i da se kontroliše tokom nje, kako bi se izbegle situacije slične ovoj, koje ekipama ostavljaju „gorak“ utisak.

Pravilo 8.4.5

9.6 Igrač naveden u početnoj postavi, koju je ekipa poslala elektronski, povredio se pre početka utakmice. Šta se u tom slučaju dešava sa elektronskim zapisnikom?	Tumačenje: Elektronski poslate startne postavke važe jednako kao i one napisane na potpisanom listiću za startnu postavu. Stoga se igrač može zameniti, ali se to računa kao pravilna zamena, osim ako se za dato takmičenje ne primenjuju posebna pravila. Pravila 7.3.2, 7.3.4
9.7 Igrač je na vreme ušao u zonu za zamene – ali podaci nisu poslani elektronski. Kako se rešava ova situacija?	Tumačenje: Zvanični zahtev za zamenu je kada jedan ili više igrača-zamena uđe u zonu za zamenu. Stoga zapisničar, pre bilo kakvog delovanja, treba da proveri da li je zahtev pravilan. Ukoliko jeste, zahtev za zamenu treba da prihvati ručno, a u mikrofonski da kaže: „prelazim na ručni unos“, kako bi dobio malo više vremena za evidentiranje zamene igrača. Ukoliko je zahtev nepravilan, treba ga odbiti, a sudije potom treba da primene odgovarajuća pravila. Pravila 15.5.1, 16.1.3
9.8 VIDEO Nakon video provere, bilo je jasno da su operateri čelendža prikazali pogrešan video snimak. Koje mogućnosti ima prvi sudija u ovoj situaciji?	Tumačenje: Prvi sudija mora imati u vidu da je sistem video čelendža osmišljen da bi, u što većjoj meri, obezbedio pravičnost pri donošenju odluka. Stoga, prvi sudija treba da insistira da se prikaže ispravan snimak i ne sme ga bezuslovno prihvatiti. Odluka Komisije za suđenje i pravila igre
9.9 VIDEO Kada se koristi sistem video čelendža, ekipama je dozvoljeno da traže video proveru ukoliko sumnjaju da su se dogodile neke greške koje su možda promakle sudijama. Ako protivnička ekipa prizna grešku, kako bi prvi sudija trebalo da reaguje?	Tumačenje: U duhu fer pleja, priznavanje greške od strane protivnika smatra se dobrodošlim. Prvi sudija stoga može da prihvati priznanje igrača i na taj način spreči ili prekine postupak video provere. U finalu Lige nacija 2023. godine testiran je „Momenat fer pleja“, kako bi se izbeglo gubljenje vremena na video proveru kada ekipa prizna dodir bloka ili mreže. Pravila 7.3.2, 7.3.4

DODATAK

U ovom delu navedeni su brojevi slučajeva i odgovarajućih pravila. Brojevi slučajeva su linkovima povezani sa opisima slučajeva, a iz opisa slučajeva možete se vratiti na ovaj dodatak.

Broj slučaja	Pravilo 1	Pravilo 2	Pravilo 3	Pravilo 4	Pravilo 5	Pravilo 6	Pravilo 7
NOŠENJE NEDOZVOLJENIH PREDMETA							
<u>1.1</u>	4.5.1	4.5.3					
<u>1.2</u>	4.5.1						
KAPITEN							
<u>1.3</u>	5.1.2	20.1	20.2	21.2	21.3.1	Dijagram 9	
<u>1.4</u>	5.1.2.2						
<u>1.5</u>	5.1.2.1	23.2.4					
TRENER, POMOĆNI TRENER							
<u>1.6</u>	5.1.2	5.2.3.4	21.1	21.2	21.3		
<u>1.7</u>	5.2.1	5.2.3.3	5.3.1				
<u>1.8</u>	5.2.1	5.2.3.1	5.2.3.4				
<u>1.9</u>							
<u>1.10</u>	4.2.4	5.3.1					
<u>1.11</u>	Uputstva i instrukcije						
<u>1.11.1</u>	4.1.1						
<u>1.11.2</u>	4.2.2						
<u>1.11.3</u>	Uputstva i instrukcije						
UNIFORMA							
<u>1.12</u>	4.3.3						
<u>1.13</u>	19.2						
<u>1.14</u>	4.5.3	Propisi FIVB događaja					
<u>1.15</u>							
POZICIONE I ROTACIONE GREŠKE							
<u>2.1</u>	7.4	7.4.2	7.4.3	7.5			
<u>2.2</u>	1.3.3	7.4					
<u>2.3</u>							
<u>2.4</u>	7.3.1	7.5	12.3				
<u>2.5</u>	7.7.1.1						
<u>2.6</u>	7.4						
<u>2.7</u>	1.3.3	7.4.3.1	Uputstva i instrukcije				
<u>2.8</u>	1.3.3	7.4	7.4.3.2	Uputstva i instrukcije			
IGRANJE LOPTOM							
<u>3.1</u>	10.1.2	10.1.2.2					
<u>3.2</u>	9.2.1	9.2.2	9.3.3	9.3.4			
<u>3.3</u>	9.2.3.2	14.2	Uputstva i instrukcije				
<u>3.4</u>	9.2.2						
<u>3.5</u>	9.2.2						
<u>3.6</u>	9	9.1.3	10.1.2				
<u>3.7</u>	9	9.1.3					
<u>3.8</u>	Uputstva i instrukcije						
<u>3.9</u>	10.1.2						
<u>3.10</u>	9						

<u>3.11</u>	8.4.1	8.4.2	9.1	10.1.2	10.1.2.1	10.1.2.2	29.2.1.3
<u>3.12</u>	9						
<u>3.13</u>	10.1.2.2						
<u>3.13.1</u>	10.1.2.2						
<u>3.13.2</u>	8.4.3	22.2.1					
<u>3.13.3</u>	8.4.3	22.2.1					
<u>3.13.4</u>							
PRELAZ ISPOD MREŽE							
<u>3.14</u>	11.2.1	11.2.2.1	11.2.4				
<u>3.15</u>	11.2.1						
<u>3.16</u>	11.2.2						
<u>3.17</u>	7.5	Uputstva i instrukcije					
<u>3.18</u>	11.2.2.1						
IGRAČ PORED MREŽE ILI U KONTAKTU SA NJOM							
<u>3.19</u>	9.1.2.2	9.1.2.3					
<u>3.20</u>	11.3.1	11.4.4					
<u>3.21</u>	11.3.1	11.4.4					
<u>3.22</u>	11.3.1	11.4.4					
<u>3.23</u>	11.3.1	11.4.4					
<u>3.24</u>	11.3.1	11.3.2	11.4.4				
<u>3.25</u>	11.3.1	11.4.4					
<u>3.26</u>	11.3.1	11.4.4					
<u>3.27</u>	11.3.1	11.4.4					
<u>3.27.1</u>	Uputstva i instrukcije						
<u>3.27.2</u>	11.3.1						
<u>3.27.3</u>	11.2.1						
<u>3.27.4</u>	11.4.4						
<u>3.27.5</u>	11.4.4						
<u>3.27.6</u>	11.3.1	11.4.1					
SERVIS							
<u>3.28</u>	7.7.1	12.2.1	12.7.1	27.2.2.2			
<u>3.29</u>	12.4.4						
<u>3.30</u>	12.6.2.1						
<u>3.31</u>	12.4.1	12.6.1.2					
<u>3.31.1</u>	8.4.4	10.1.1	12.6.2.1				
<u>3.31.2</u>	12.5.3	Uputstva i instrukcije					
UDARAC U NAPADU							
<u>3.32</u>	13.1.3						
<u>3.33</u>	13.1.1	14.3	Uputstva i instrukcije				
<u>3.34</u>	9.1	13.1.3	13.2.2	13.3.3			
<u>3.35</u>	13.3.4	19.3.1.3					
<u>3.35.1</u>	13.3.6	19.3.1.4					
BLOK							
<u>3.36</u>	14.1.1	14.1.3	14.6.2				
<u>3.37</u>	14.3						
<u>3.38</u>	14.1.1	14.3					
<u>3.39</u>	14.1.1						
<u>3.40</u>	11.1.2	14.1.1	14.2	14.3			

<u>3.41</u>							
<u>3.42</u>	9.1	9.2.3.2	14.2	14.4.1			
<u>3.43</u>	13.3.3	14.1.1	14.6.2				
<u>3.44</u>	9.3.1	14.1.1					
<u>3.45</u>	9.1	14.1.1	14.4.1				
<u>3.46</u>	9.1	14.1.1	14.4.1				
<u>3.47</u>	19.3.1.3						
<u>3.48</u>							
<u>3.49</u>							
<u>3.50</u>	9.2.2						
<u>3.51</u>							
<u>3.52</u>							
<u>3.53</u>							
<u>3.54</u>							
ZAMENE IGRAČA							
<u>4.1</u>	15.10.2	15.10.3.1	15.10.4	16.1			
<u>4.2</u>	15.10.3.1	15.10.3.2	15.11.1.3				
<u>4.3</u>	Uputstva i instrukcije						
<u>4.4</u>	15.2						
<u>4.5</u>	15.10.3.1	16.1.1	16.2				
<u>4.6</u>	15.10.3.1	15.11.1.1	15.11.3	16.2			
<u>4.7</u>	16.1.1	16.2					
<u>4.8</u>	15.10.3.1						
<u>4.9</u>	15.7						
<u>4.10</u>	15.7	15.8					
<u>4.11</u>	15.8						
<u>4.12</u>	7.3.2	7.3.4					
<u>4.13</u>	15.9.2						
<u>4.14</u>	15.5	15.6	15.11	16.1			
<u>4.15</u>	15.6	16.1.3					
<u>4.16</u>							
<u>4.17</u>	16.1.1	23.2.3					
<u>4.18</u>	7.3.5.2	7.3.5.3					
<u>4.19</u>	15.10.3.1	15.10.3.3	16.1.1				
<u>4.20</u>	15.11.1.1	15.11.2	16.1.1				
<u>4.21</u>	15.10.3.1	15.10.3.3					
<u>4.22</u>	4.1.3	4.2.2	5.1.1	5.2.2	7.3.5.4	15.9.2	
<u>4.23</u>	6.1.3	15.2.3					
<u>4.24</u>	7.3.5.2						
<u>4.25</u>	6.1.3	15.2.3					
<u>4.26</u>	Uputstva i instrukcije						
<u>4.26.1</u>	15.10.3.1	15.10.3.2					
TAJM-AUTI							
<u>4.27</u>	15.4.1						
NEOSNOVANI ZAHTEVI							
<u>4.28</u>	15.3.1	15.3.2	15.10.3.1	15.11.1.3	27.2.2.6		
<u>4.29</u>	15.11.1.4	16.1.5	27.2.2.6				
<u>4.30</u>	15.5	16.1					

<u>4.30.1</u>	15.2.4	Uputstva i instrukcije					
POVREDE							
<u>4.31</u>	4.4	15.5	15.10.2	15.10.3.1	17.1.1		
<u>4.32</u>	15.7	17.1.2					
<u>4.33</u>	15.2.3	15.7					
<u>4.34</u>	4.1.3	5.1	5.2.1	5.2.2			
<u>4.35</u>	15.10.1	17.1.1					
<u>4.36</u>	17.1.1	Uputstva i instrukcije					
<u>4.37</u>	17.1.1	Uputstva i instrukcije					
ODUGOVLAČENJA IGRE							
<u>4.38</u>	6.4.1	16.1					
<u>4.39</u>	16.1.2	16.1.5					
<u>4.40</u>	1.5	5.1.2.2	6.4.1	16.2			
<u>4.41</u>	4.2	6.4.1	6.4.2	18.1			
<u>4.42</u>	17.2	17.3					
<u>4.43</u>	1.5	5.1.2.2	6.4.1	16.2			
SPOLJNO OMETANJE							
<u>4.44</u>	17.2						
<u>4.45</u>	17.2						
<u>4.46</u>	17.2						
<u>4.47</u>	23.2.3						
<u>4.48</u>	17.2						
<u>4.49</u>	17.2						
LIBERO							
<u>5.1</u>	19.3.2.4	19.3.2.8	24.3.1				
<u>5.2</u>	6.4.3	15.7	15.8				
<u>5.3</u>	15.5	15.7	17				
<u>5.4</u>	6.4.3	19.1.1	19.3.2	19.3.2.8			
<u>5.5</u>	15.3.2	19.3.2	19.3.2.8				
<u>5.6</u>	19.3.2.5						
<u>5.7</u>	19.3.2.1	19.3.2.9	23.2.3				
<u>5.8</u>	19.1.3	19.3.2.2	19.3.2.8	19.4.2			
<u>5.9</u>	5.2.3.4						
<u>5.10</u>	5						
<u>5.11</u>	19.3.2.1,	19.3.2.2					
<u>5.12</u>	19.3.1.1	28.2.2.1	28.2.2.2				
<u>5.13</u>	19.3.2.9	23.2.3					
<u>5.14</u>	19.3.2.1						
<u>5.15</u>	19.3.2.1	19.3.2.8					
<u>5.16</u>	Dijagram 1a i definicije			19.3.2.8			
<u>5.17</u>	6.1.3	19.3.2.1					
<u>5.18</u>	19.3.2.2						
<u>5.19</u>	19.1.2						
<u>5.20</u>	19.2						
<u>5.21</u>	14.1.1	14.1.2	14.1.3	14.1.4	14.6.6		
<u>5.22</u>	6.1.3	19.3.2.1	19.3.2				
<u>5.23</u>	19.3.2.8	19.4.2.1	19.4.2.4				
<u>5.24</u>	15.5.1	15.7	16.1.3	19.2			

<u>5.25</u>	19.4.2.1	19.4.2.2					
<u>5.26</u>	13.3.6	19.3.1.4					
<u>5.27</u>	13.3.6	19.3.1.4					
PONAŠANJE UČESNIKA							
<u>6.1</u>	21.1	21.2					
<u>6.2</u>	21.2.1	21.3					
<u>6.3</u>	5.2	21.1	21.2	21.3			
<u>6.4</u>	21.5						
<u>6.5</u>	21.2	21.2.1	21.3	Uputstva i instrukcije			
<u>6.6</u>	21.1	21.2	21.3				
<u>6.7</u>	21						
<u>6.8</u>	21.3.2.1	D9a					
<u>6.9</u>	21						
<u>6.10</u>							
<u>6.11</u>	6.4.3	15.5.2	15.8	21.3.3.1	21.4.3		
SUDIJE I NJIHOVE NADLEŽNOSTI							
<u>7.1</u>	23.3.2.2						
<u>7.2</u>	4.2.1	4.2.3	24.2.4	24.2.5			
<u>7.3</u>	27.2.2						
<u>7.4</u>	5.1.2.1	5.1.3.2	23.2.4				
<u>7.5</u>							
<u>7.6</u>	15.1	15.2.1	15.11	16.1	16.2	24.2.6	24.2.7
<u>7.7</u>	15.4.2						
<u>7.8</u>	5.2.3.4	5.3.1					
<u>7.9</u>	5.1.2	Uputstva i instrukcije					
<u>7.10</u>	23.2.1						
SPECIJALNI SLUČAJEVI							
<u>8.1</u>							
<u>8.2</u>	17.2						
<u>8.3</u>	17.3.2.2						
<u>8.4</u>	9.1.3						
<u>8.5</u>							
<u>8.6</u>							
<u>8.7</u>	7.3.5.4	23.2.3					
KORIŠĆENJE TEHNOLOŠKIH POMAGALA							
<u>9.1</u>	Odluka komisije za pravila igre i suđenje						
<u>9.2</u>	15.10.3.1	15.10.4					
<u>9.3</u>	15.10.3.3						
<u>9.4</u>	15.11.1	15.11.1.1	16.1.4				
<u>9.5</u>	8.4.5						
<u>9.6</u>	7.3.2	7.3.4					
<u>9.7</u>	15.5.1	16.1.3					
<u>9.8</u>	Odluka komisije za pravila igre i suđenje						
<u>9.9</u>	7.3.2	7.3.4					

[illegible]